

ANALIZA

trenutnog regulatornog statusa mjesnih zajednica u partnerskim jedinicama lokalne samouprave i preporuke za poboljšanje i/ili prilagođavanje zakonodavnog okvira rodno osjetljivim modelima vizije mjesnih zajednica

PROJEKAT

JACANJE ULOGE MJESNIH ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI

DR.SC. MUAMER HODŽIĆ
KONSULTANT

Sarajevo, oktobar/listopad 2022. godine

Sadržaj

U V O D	3
I LOKALNA SAMOUPRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI	4
II PRAVNI POLOŽAJ MJESNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE	4
Ustavni osnov	4
Zakonski osnov	5
Zakonski osnov u kantonima	8
OPĆINA BUŽIM	16
OPĆINA VELIKA KLADUŠA	18
GRAD LUKAVAC	20
OPĆINA KALESIJA	22
OPĆINA KAKANJ	24
OPĆINA TRAVNIK	26
GRAD MOSTAR	28
OPĆINA HADŽIĆI	30
OPĆINA ILIDŽA	32
OPŠTINA DRVAR	34
OPĆINA BOSANSKO GRAHOVO	36
ZBIRNI PREGLED MJESNIH ZAJEDNICA	38
P R E P O R U K E	40
D O D A T C I	58
a) Ispunjene ankete mjesnih zajednica	58
b) Obrazac ankete	65

UVOD

Analiza obuhvata trenutni regulatorni status mjesnih zajednica u partnerskim jedinicama lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Partnerske jedinice lokalne samouprave su: Općina Hadžići, Općina Drvar, Općina Bosansko Grahovo, Općina Bužim, Grad Mostar, Grad Lukavac, Općina Kakanj, Općina Ilidža, Općina Kalesija, Općina Travnik i Općina Velika Kladuša (partnerske JLS).

Analiza trenutnog regulatornog statusa mjesnih zajednica obuhvata analizu ustavnog položaja mjesnih zajednica (Ustav Federacije Bosne i Hercegovine) i zakonodavnog okvira za funkcionisanje mjesnih zajednica (Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine) s posebnim fokusom na kantonalno zakonodavstvo o lokalnoj samoupravi. Analiza također obuhvata i statutarni osnov za funkcionisanje mjesne samouprave u Federaciji Bosni i Hercegovini svake od gore navedenih partnerskih jedinica lokalne samouprave.

Pored istraživanja trenutnog regulatornog statusa mjesnih zajednica u partnerskim jedinicama lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, putem tehnike ankete izvršeno je istraživanje funkcionisanja mjesne samouprave u svim partnerskim jedinicama lokalne samouprave. Naime, metodom slučajnog uzorka izabrana je po jedna mjesna zajednica iz svake partnerske jedinice lokalne samouprave u kojoj je izvršeno istraživanje.

Analiza sadrži opće i pojedinačne preporuke za svaku od partnerskih jedinica lokalne samouprave. Poseban fokus u preporukama je usmjeren ka poboljšanju i/ili prilagođavanju zakonodavnog okvira na rodno osjetljivim modelima vizije mjesnih zajednica.

I LOKALNA SAMOUPRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini je u nadležnosti entiteta: Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske dok Distrikt Brčko ima specifičan status i bitno drugačije nadležnosti od ostalih jedinica lokalne samouprave u BiH.

Entitet Federaciju BiH čini deset kantona i to: Unsko-sanski kanton (USK), Posavski kanton (PK), Tuzlanski kanton (TK), Zeničko-dobojski kanton (ZDK), Bosansko-podrinjski kanton (BPK), Srednjobosanski kanton (SBK), Hercegovačko-neretvanski kanton (HNK), Zapadnohercegovački kanton (ZHK), Kanton Sarajevo (KS) i Hercegbosanska županija (HBŽ)/Kanton 10 i 80 jedinica lokalne samouprave (58 općina i 22 grada).¹

Entitet Republiku Srpsku čini 64 jedinice lokalne samouprave (55 opština i 9 gradova).²

II PRAVNI POLOŽAJ MJESNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Ustavni osnov

Pitanje osnivanja i funkcionisanja jedinica mjesne samouprave, kao i pitanje osnivanja i funkcionisanja jedinica lokalne samouprave nije obuhvaćeno Ustavom Bosne i Hercegovine.³

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine⁴ ne sadrži odredbe o mjesnoj samoupravi ali sadrži bitne odredbe o lokalnoj samoupravi (općine i gradovi).⁵ Apostrofiramo tri ustavne odredbe:

- „u općini se ostvaruje lokalna samouprava“,⁶ a „formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave“;⁷

¹ Prema: Priručnik za novoizabrane općinske/gradske vijećnike i (grado)načelnike u Federaciji Bosne i Hercegovine, Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2022., <https://www.sogfbih.ba/> pregledano 22.07.2022. godine.

² Ibid.

³ Ustav Bosne i Hercegovine, Sarajevo, OHR, Office of the High Representative.

⁴ Amandman I ("Službene novine FBiH", broj 1/94), Amandmani II-XXIV ("Službene novine FBiH", broj 13/97), Amandmani XXV-XXVI ("Službene novine FBiH", broj 13/97), Amandmani XXVII-LIV ("Službene novine FBiH", broj 16/02), Amandmani LVI-LXIII ("Službene novine FBiH", broj 22/02), Amandmani LXIV-LXVII ("Službene novine FBiH", broj 52/02), Amandmani LXVIII-LXXXVII ("Službene novine FBiH", broj 52/02), Amandmani LXXXIX-XCIV ("Službene novine FBiH", broj 63/03), Amandmani XCV-CII ("Službene novine FBiH", broj 9/04), Amandmani CIII i CIV ("Službene novine FBiH", broj 20/04), Amandman CV ("Službene novine FBiH", broj 33/04), Amandman CVI ("Službene novine FBiH", broj 72/05), Amandmani CVI-CVIII ("Službene novine FBiH", broj 71/05) i Amandman CIX ("Službene novine FBiH", broj 88/08).

⁵ Poglavlje VI i VI A Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

⁶ Poglavlje VI, član 2, stav 1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

⁷ Poglavlje VI A stav 1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

- općinska vijeća imaju nadležnost za donošenje propisa koji su neophodnih za izvršavanje općinske nadležnosti⁸ a u skladu sa statutom;
- „...međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opća pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju neslaganja međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, prevladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum“.⁹ „Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, kao akt međunarodnog prava, ratificiran je 1994. godine kada je i stupila na snagu i od tada su njezine odredbe postale sastavni dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine. Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donio je Zakon koji je stupio na snagu 7.9.2006. godine“;¹⁰

Dakle, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi je sastavni dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakonski osnov

Zakonski osnov za osnivanje i funkcionisanje jedinica mjesne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine sadržan je u Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.¹¹ Zakon obuhvata bitne elemente osnivanja i funkcionisanja mjesne samouprave,¹² kao što su sadržaj odluke o osnivanju mjesne zajednice, nadležnosti mjesne zajednice, procedura iniciranja osnivanja mjesne zajednice, pravni status mjesne zajednice, sredstva za rad mjesne zajednice i nadzor nad radom mjesne zajednice.

Mjesna zajednica, prema Zakonu predstavlja **obavezni oblik ostvarivanja mjesne samouprave koju osniva vijeće** (općinsko/gradsko), dok su neobavezni oblici gradske četvrti i drugi oblici, što se detaljnije može urediti statutom jedinice lokalne samouprave.¹³

Odluku o osnivanju mjesne zajednice donosi vijeće pojedinačno za svaku mjesnu zajednicu, a statutom je moguće utvrditi donošenje jedne odluke za mjesne zajednice što je mnogo praktičnije rješenje.¹⁴

Članom 25. Zakona je navedeno da građani putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice, ali zakonodavac je propustio da navede koji su to **organi mjesne zajednice, kao i način njihovog izbora**, već je prepustio da se to uredi statutom mjesne zajednice koji mora biti usaglašen sa Odlukom o osnivanje mjesne zajednice i statutom jedinice lokalne samouprave.¹⁵ U ovo slučaju zakonodavac je ostavio veliki prostor uticaju mjesne zajednice da izabere način svoje organizacije i djelovanja, a u skladu sa potrebama i interesima lokalnog stanovništva. **Ovu oblast bi bilo poželjno urediti federalnim zakonom na način da se navedu koji su to nužni upravljački i**

⁸ Poglavlje VI, član 4, Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

⁹ Poglavlje VII, član 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

¹⁰ Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-14/09 od 12.10.2010.

¹¹ „Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09.

¹² Članovi od 24. do 32., Zakon o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09.

¹³ Član 24. stav 1. Zakon o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09.

¹⁴ Član 24. stav 2. Zakon o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09.

¹⁵ Član 28. Zakon o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09.

organi odlučivanja mjesne samouprave u svrhu jednoobraznosti na području cijelog entiteta, uz mogućnost da jedinica lokalne samouprave svojim statutom proširi broj organa.

Zakon detaljno razrađuje najvažnija pitanja vezana za rad mjesnih zajednica na način da su taksativno nabrojani poslovi o kojima građani odlučuju kroz organe mjesne zajednice.¹⁶

Izdvajanjem pitanja o kojima mjesna zajednica mora biti konsultovana zakonodavac je učinio mjesnu zajednicu faktorom koji se u procesu političkog odlučivanja izgleda ne može zaobići.¹⁷ Također, date su mogućnost jedinicama lokalne samouprave da, odlukom vijeća, povjere obavljanje određenih poslova iz izvornog djelokruga lokalne samouprave mjesnim zajednicama, uz osiguranje potrebnih sredstava.¹⁸

Zakonom je utvrđeno da **mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica**, odnosno da može biti nosilac prava i obaveza u pravnom prometu, imati vlastiti račun i druga prava koja imaju pravna lica.¹⁹ Ovo svojstvo mjesnoj zajednici omogućava da na vlastitu odgovornost izvršava poslove koji su joj dati u nadležnost, da prikuplja sredstva i realizuje projekte u interesu svog stanovništva. Članom 31. Zakona su samo deklarativno propisani izvori sredstava za rad mjesne zajednice, međutim nije navedeno koji organ vlasti je dužan obezbijediti minimalan sredstva za funkcionisanje rada organa mjesne zajednice. Proizilazi da je obaveza jedinice lokalne samouprave da obezbijedi potrebna sredstva za rad mjesne zajednice srazmjerno ovlaštenima predviđenim zakonom i statutom. **Institut finansiranja je veoma šturo uređen tako da je nužno ovu oblast nešto detaljnije razraditi bar u smislu osiguranja minimalnih sredstava za funkcionisanje organa mjesne zajednice kako bi se obezbijedila uniformnost i minimalna garancija za funkcionisanje njenih organa u svim lokalnim zajednicama na području Federacije Bosne i Hercegovine.**

Ono što zakon u potpunosti ne tematizira jeste javnost rada organa mjesne samouprave. Kako je federalni zakon propustio urediti ovu oblast, potrebno je kantonalnim zakonom o lokalnoj samoupravi ili bar statutom jedinice lokalne samouprave istaknuti važnost transparentnosti rada organa mjesne samouprave, način i proces informiranja građana, stručne javnosti i medija. Neke općine su ovo pitanje prepustile mjesnim zajednicama da uredi svojim statutom, mada bi najbolje rješenje bilo posebnim članom Zakona o principima lokalne samouprave naglasiti da je rad organa mjesne samouprave javan, odnosno podložan javnosti.

Implementacija odredaba ovog Zakona, u skladu sa prelaznim i završnim odredbama, „Federacija BiH i kantoni dužni su uskladiti svoje zakone sa ovim Zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu“²⁰ nije izvršena u rokovima koje je zakon propisao. Do sada su samo tri

¹⁶ Član 25. Zakon o principima o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06 i 51/09.

¹⁷ Član 29. „Organi mjesnih zajednica bit će obavezno konsultovani o pitanjima o kojima vijeće jedinice lokalne samouprave odlučuje dvotrećinskom većinom“.

¹⁸ Član 30. Zakon o principima o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06 i 51/09.

¹⁹ Član 27. Zakon o principima o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06 i 51/09.

²⁰ Član 58. stav 2. Zakon o principima o principima lokalne samouprave Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06 i 51/09.

kantona donijela svoje zakone o lokalnoj samoupravi, dok je Tuzlanski kanton svojim propisom prihvatio Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH u potpunosti.²¹

Potrebno je naglasiti da se Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH nije proveo u cijelosti, te da su jako često jedinice lokalne samouprave prisiljene svoja prava tražiti pred Ustavnim sudom FBiH. Također, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, koju je Bosna i Hercegovina ratifikovala 1994. godine u cijelosti, nije implementirana u potpunosti.

Također, članom 58. utvrđeno je da su jedinice lokalne samouprave dužne uskladiti svoje statute sa ovim Zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Prema odredbama Zakona o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine prestale su važiti odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi i odredbe statuta jedinica lokalne samouprave koje nisu u skladu s ovim zakonom.

²¹ Prema saznanju samo tri kantona u FBiH izvršili su usklađivanje svojih zakona o lokalnoj samoupravi sa federalnim, i to: **Unsko-sanski kanton** (Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona, „Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 8/11), **Zapadnohercegovački kanton** (Zakon o lokalnoj samoupravi, "Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj 03/09) i **Posavski kanton** (Zakon o lokalnoj samoupravi, „Narodne novine Županije Posavske“, broj 15/19). Ostali kantoni još uvijek imaju stari, s tim da odrebe koje su u suprotnosti sa ovim zakonom ne primjenjuju se, odnosno u tom slučaju se primjenjuje federalni zakon (čl. 58 ZPLSFBiH). To su sljedeći zakoni: Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine **Bosansko-podrinjskog kantona Goražde**" br. 8/97 i 17/00), Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine **Zeničko-dobojskog kantona**", br. 13/98, 8/00 i 2/05), Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine **Hercegovačko-neretvanskog kantona**", br. 4/00), Zakon o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine **Hercegbosanske županije**", br. 4/98, 13/00 i 10/05), Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine **Srednjobosanskog kantona**", br. 1/98), Zakon o lokalnoj samoupravi (prečišćeni tekst) ("Službene novine **Kantona Sarajevo**", br. 22/00). **Tuzlanski kanton** primjenjuje Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, jer je donošenjem Zakona o prestanku važenja Zakona o lokalnoj samoupravi, "Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 6/98 i "Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99 i 7/02 („Službene novine **Tuzlanskog kantona**", br. 13/07) stavljen van snage kantonalni zakon.

Zakonski osnov u kantonima

1. Unsko-sanski kanton



Unsko-sanski kanton ima usvojen Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona²². Prema Zakonu mjesna samouprava ostvaruje se u mjesnoj zajednici. U poglavlju VI Zakona definisana su pitanja bitna za osnivanje i funkcionisanje mjesne zajednice kao što su: principi i kriteriji osnivanja mjesne zajednice, način podnošenja inicijative za osnivanje mjesne zajednice, pravilnik o vođenju Registra mjesnih zajednica, nadležnosti mjesnih zajednica, konstituisanje organa mjesnih zajednica, prenos poslova na mjesne zajednice, sredstva za rad mjesne zajednice, statut mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, nadzor nad radom mjesne zajednice i mjesni uredi.

Za razliku od Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona detaljno precizira način osnivanja i funkcionisanja mjesne zajednice. Zakon precizira da su organi mjesne zajednice: savjet mjesne zajednice i predsjednik savjeta mjesne zajednice.²³

Komentar Zakona

- Zakon ne precizira način izbora organa mjesne zajednice;
- Zakon ne precizira dužinu mandata organa mjesne zajednice;
- Zakon ne precizira broj, strukturu i način izbora savjeta mjesne zajednice;
- Zakon ne precizira ali logika nalaže da je organ mjesne zajednice- predsjednik savjeta mjesne zajednice ujedno i dio organa savjeta mjesne zajednice što smatramo nedovoljno dobrim i funkcionalnim.

²² Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 8/11).

²³ Član 48. Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj 8/11).

2. Hercegovačko-neretvanski kanton



Zakonom o lokalnoj samoupravi Hercegovačko-neretvanskog kantona²⁴ uređuje se organizacija jedinica lokalne samouprave i njihovih predstavničkih i izvršnih tijela na području Hercegovačko-neretvanskog kantona, samoupravni djelokrug jedinica lokalne samouprave, način rada i način obavljanja poslova iz samoupravnog djelovanja, neposredno učešće građana u odlučivanju, imovina i finansiranje jedinica lokalne samouprave, propisi jedinica lokalne samouprave, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja značajna za ostvarivanje lokalne samouprave. Mjesna samouprava se navodi samo u jednom članu zakona²⁵ i to ne kao oblik organizacije i djelovanja građana već kao produženja ruka organa lokalne samouprave koja može za obavljanje svojih poslova osnovati mjesne urede i druge oblike mjesne samouprave. Odluku o njihovom osnivanju donosi vijeće, a ona sadrži područje djelovanja i nadležnosti, dok unutrašnju organizaciju propisuje gradonačelnik.

Ovaj zakon nije usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine što je propust kantonalne skupštine, ali i Federalnog parlamenta koji nema mogućnost nadzora propisa koje donosi. Prema Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine prestale su važiti odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi koje nisu u skladu s ovim zakonom, tako da su mnoge oblasti koje su bile uređene kantonalnom zakonom, a što je federalni propustio da uradi ostale neregulirane.

²⁴ Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 4/00).

²⁵ Član 30. Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 4/00).

3. Tuzlanski kanton



Tuzlanski kanton nema na snazi zakon o lokalnoj samoupravi, već donošenjem Zakona o prestanku važenja Zakona o lokalnoj samoupravi, "Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", br. 6/98 i "Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 13/99 i 7/02 („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/07) stavljen je van snage kantonalni zakon, a primjenjuje se Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Tako da odredbe koje su sadržane u Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine a odnose se na mjesnu samoupravu su jedine zakonske odredbe koje se odnose na jedinice lokalne samouprave na području Tuzlanskog kantona.

4. Zeničko-dobojski kanton



Zakonom o lokalnoj samoupravi Zeničko-dobojskog kantona²⁶ uređuju se pitanja samoupravnog djelokruga općine kao jedinice lokalne samouprave, organi općine, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, mjesna samouprava, imovina i finansiranje lokalne samouprave, propisi i druga akta općine, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave. Zakon je donesen 1998. godine i pretrpio je dvije izmjene i dopune (2000. i 2005. godine). Pitanja mjesne samouprave tretira članovima od 36. do 41. Mjesna zajednica je oblik neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima. U organe mjesne zajednice spadaju zbor građana i savjet, a statutom općine je moguće definisati i druge organe. Član 40. Zakona propisuje da mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, a Statutom općine ili drugim aktom moguće je na mjesnu zajednicu prenijeti pojedine poslove iz samoupravnog djelokruga općine uz obavezu prenošenja i potrebnih finansijskih sredstava za njihovo obavljanje. Vezano na način osnivanja mjesne zajednice, izbor i opoziv organa, finansiranje i nadležnosti Zakon upućuje na Statut općine kojim je te oblasti potrebno detaljno urediti.

Ovaj zakon nije usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine što je propust kantonalne skupštine, ali i Federalnog parlamenta koji nema mogućnost nadziranja propisa koje donosi. Prema Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine prestale su važiti odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi koje nisu u skladu s ovim zakonom, tako da su mnoge oblasti koje su bile uređene kantonalnom zakonom, a što je federalni propustio da uradi ostale neregulisane.

²⁶ Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", br. 13/98, 8/00 i 2/05).

5. Srednjobosanski kanton



Zakonom o lokalnoj samoupravi Srednjobosanskog kantona²⁷ uređuju se osnove lokalne samouprave, samoupravni djelokrug općina i gradova, neposredno sudjelovanje građana u upravljanju i odlučivanju, organi jedinica lokalne samouprave, mjesna samouprava, imovina i finansiranje lokalne samouprave, propisi i drugi akti, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave na području Srednjobosanskog kantona.

Pitanja mjesne zajednice uređuju se članovima od 47. do 53. Mjesna zajednica se definiše kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima. Organi mjesne zajednice su skupština čiji mandat traje dvije godine i savjet. Uređivanje pitanja kao što su osnivanje mjesne zajednice, izbor i opoziv organa, finansiranje i nadležnosti Zakon upućuje na Statut općine kojim je te oblasti potrebno detaljno urediti. Član 52. propisuje da mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, a Statutom općine ili odlukom općinskog vijeća moguće je mjesnoj zajednici povjeriti obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga općine uz obavezu prenošenja i potrebnih finansijskih sredstava za njihovo obavljanje.

Ovaj zakon nije usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine što je propust kantonalne skupštine, ali i Federalnog parlamenta koji nema mogućnost nadziranja propisa koje donosi. Prema Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine prestale su važiti odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi koje nisu u skladu s ovim zakonom, tako da su mnoge oblasti koje su bile uređene kantonalnom zakonom, a što je federalni propustio da uradi ostale neregulirane.

²⁷ Zakon o lokalnoj samoupravi ("Sl. novine Srednjobosanskog kantona", broj 1/98).

6. Sarajevski kanton



Zakonom o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo²⁸ uređuju se pitanja samoupravnog djelokruga općina i Grada Sarajeva kao jedinica lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, organi općine, odnosno Grada, mjesna samouprava, imovina i finansiranje lokalne samouprave, propisi i druga akta općine, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Pitanja mjesne zajednice Zakon tretira članovima od 36. do 41. Zakona Mjesna zajednicu se tretira kao oblik neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima koju osniva općinsko vijeće. Zakon dalje upućuje na statut općine kojim se uređuje postupak osnivanja, djelokrug, organi i ovlaštenja organa mjesne zajednice, način izbora i opoziva organa mjesne zajednice, utvrđivanje programa rada mjesne zajednice, osnove pravila mjesne zajednice, način finansiranja djelatnosti mjesne zajednice, obavljanje administrativnih i drugih poslova za potrebe mjesne zajednice, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obaveza mjesne zajednice utvrđenih zakonom, statutom općine i drugim općim aktom općinskog vijeća.

Organi mjesne zajednice su zbor građana, savjet, a statutom općine je moguće definisati i druge organe.

Član 41. Zakona propisuje da mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, a Statutom ili odlukom općine moguće je mjesnoj zajednici povjeriti obavljanje pojedinih poslova iz djelokruga općine uz obavezu prenošenja i potrebnih finansijskih sredstava za njihovo obavljanje.

Ovaj zakon nije usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine što je propust kantonalne skupštine, ali i Federalnog parlamenta koji nema mogućnost nadziranja propisa koje donosi. Prema Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine prestale su važiti odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi koje nisu u skladu s ovim zakonom, tako da su mnoge oblasti koje su bile uređene kantonalnom zakonom, a što je federalni propustio da uradi ostale neregulisane.

²⁸ Zakon o lokalnoj samoupravi (prečišćeni tekst) ("Službovine Kantona Sarajevo", broj 22/00).

7. Hercegbosanska županija / Kanton 10



Zakon o lokalnoj samoupravi Hercegbosanske županije²⁹ uređuje pravni položaj općine kao jedinice lokalne samouprave na području Hercegbosanske županije, samoupravni djelokrug općine, organi općine, oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju i izvršavanju lokalnih poslova, mjesna samouprava, imovina i finansiranje općine, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave. Zakon je donesen 1998. godine i pretrpio je dvije izmjene i dopune (2000. i 2005. godine). Pitanja mjesne samouprave tretira članovima od 30. do 34. Mjesnu zajednicu kao oblik mjesne samouprave osniva općinsko vijeće. Zakon dalje upućuje na statut općine kojim se uređuje postupak osnivanja, djelokrug, organi i ovlaštenja organa mjesne zajednice, način izbora i opoziv organa mjesne zajednice, utvrđivanje programa rada mjesne zajednice, osnove pravila mjesne zajednice, način financiranja djelatnosti mjesne zajednice, obavljanje administrativnih i drugih poslova za potrebe mjesne zajednice, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obaveza mjesne zajednice utvrđenih Zakonom, statutom općine i drugim općim aktom općinskog vijeća.

Organi mjesne zajednice su zbor građana i savjet, a statutom općine je moguće definisati i druge organe.

Član 34. Zakona propisuje da mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, a Statutom ili odlukom općine moguće je mjesnoj zajednici povjeriti obavljanje pojedinih poslova iz djelokruga općine uz obavezu prenošenja i potrebnih finansijskih sredstava za njihovo obavljanje.

Ovaj zakon nije usaglašen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine što je propust kantonalne skupštine, ali i Federalnog parlamenta koji nema mogućnost nadziranja propisa koje donosi. Prema Zakonu o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine prestale su važiti odredbe kantonalnih zakona o lokalnoj samoupravi koje nisu u skladu s ovim zakonom, tako da su mnoge oblasti koje su bile uređene kantonalnom zakonom, a što je federalni propustio da uradi ostale neregulisane.

²⁹ "Narodne novine Hercegbosanske županije", br. 4/98, 13/00 i 10/05.

Zaključak

Predmet ove analize obuhvaća sedam kantona, dok Zapadnohercegovački kanton, Posavski kanton i Bosansko-podrinjski kanton Goražde nisu zastupljeni, tako da status i položaj mjesne samouprave u ovim kantonima nije bio tematiziran u ovom dokumentu.

Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09) usvojen je 30. avgusta 2006. godine, a stupio na snagu 7. septembra iste godine.

Od kantonalnih zakona koji su analizirani samo Unsko – sanski kanton ima usuglašen Zakon o lokalnoj samoupravi sa federalnim, dok ostali kantoni još uvijek imaju stari, s tim da odredbe koje su u suprotnosti sa ovim zakonom ne primjenjuju se, odnosno u tom slučaju se primjenjuje federalni zakon (član 58. ZPLSFBiH).

Zbog navedene činjenice neke jedinice lokalne samouprave su od Ustavnog suda Federacije BiH zatražile zaštitu prava na lokalnu samoupravu, a na osnovu člana IV.C.10 (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije BiH.

Na primjer: Ustavni sud Federacije BiH je u svojoj presudi U-14/09 od 12.10.2010. godine utvrdio „da je Kanton Sarajevo povrijedio pravo na lokalnu samoupravu Općine Centar Sarajevo³⁰ jer nije postupio prema odredbama člana 58., 59., i 60 Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.³¹ Također, Ustavni sud Federacije BiH u predmetu utvrđivanja izvršavanja odluka Ustavnog suda FBiH a na osnovu člana 5. stav 2. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije BiH („Službene novine FBiH, br. 6/95 i 37/03) i člana 61. stav 7. Poslovnika Ustavnog suda Federacije BiH („Službene novine FBiH, broj 40/10) donio rješenje kojim se utvrđuje „da Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-14/09 od 12.10.2010. godine a koja se odnosi na zaštitu prava na lokalnu samoupravu Općine Centar Sarajevo u vezi primjene odredbi Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine a koja je objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH broj 77/10 i „Službenim novinama Kantona Sarajevo“ broj 30/10 nije izvršena.³²

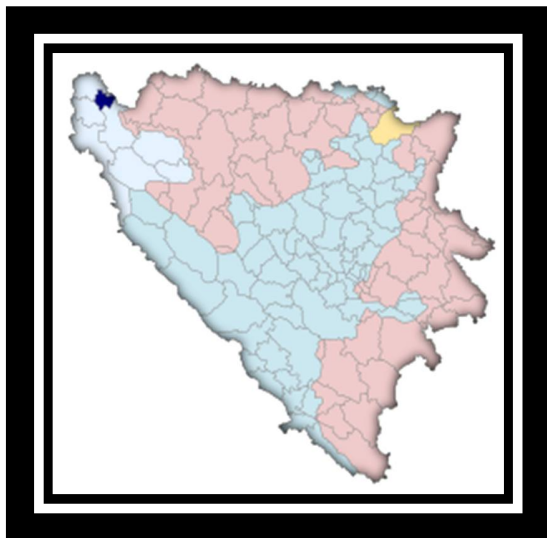
Kantoni u kojima nije usaglašen Zakon o lokalnoj samoupravi sa federalnim imaju skoro identične odredbe o mjesnoj samoupravi, osim u Hercegovačko-neretvanskom kantonu čiji zakon samo jednim članom uređuje mjesnu samoupravu kao produženu ruku lokalne vlasti.

Iz navedenog možemo zaključiti da kantonalne vlasti nisu zainteresovane za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi, već im je lakše primjenjivati odredbe federalnog, dok oblasti koje nisu uređene ostavljaju jedinicama lokalne samouprave da urede svojim statutima. Ovo ne smatramo kao dobro rješenje jer u ovom slučaju neminovno dolazi do različitog uređenja pitanje mjesne samouprave od jedinice lokalne samouprave do jedinice lokalne samouprave što čini ovu oblast apsolutno neujednačenom. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine je regulisao pitanje statusa mjesnih zajednica, mada u ovoj odredbi ima dosta manjkavosti koje se ne bi smjele prepustiti lokalnim zajednicama da proizvoljno uređuju.

³⁰ Općina Centar Sarajevo je jedna od deset jedinica lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo.

³¹ Presuda Ustavnog suda FBiH br. U-14/09 od 12.10.2009. godine, prema: <https://www.ustavnisudfbih.ba/>

³² Rješenje Ustavnog suda FBiH br. U-14/09 od 24.05.2011. godine, prema: <https://www.ustavnisudfbih.ba/>



Općina Bužim je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 8 jedinica lokalne samouprave u sastavu Unsko-sanskog kantona (USK).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“ br. 10/12 i 18/13) Općina Bužim ima populaciju od 19.340 stanovnika.³³

Mjesna samouprava u Općini Bužim ostvaruje se u 14 mjesnih zajednica i to: MZ Bag, MZ Brigovi, MZ Bućevci, MZ Bužim, MZ Čava, MZ Elkasova rijeka, MZ Jusupovići, MZ Konjodor, MZ Lubarda, MZ Mrazovac, MZ Radoč, MZ Varoška rijeka, MZ, Vrhovska i MZ Zaradostovo.³⁴

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi u Općini Bužim

Mjesna samouprava u Općini Bužim normirana je u Statutu Općine Bužim.³⁵ Statut između ostalog sadrži odredbe o: osnivanju mjesne zajednice, načinu podnošenja inicijative za osnivanje mjesne zajednice, sadržaju inicijative za osnivanje mjesne zajednice, pravnom status mjesne zajednice, registaru mjesnih zajednica, sadržaju statuta mjesne zajednice, obliku pečata mjesne zajednice, organima mjesne zajednice, strukturi i načinu izbora organa mjesne zajednice, nadzor nad radom organa mjesne zajednice.

Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani (potpisi najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak) i njihove organizacije i udruženja sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, Općinski načelnik, najmanje 1/3 vijećnika Općinskog vijeća i Općinsko vijeće.

³³ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

³⁴ Prema: <https://opcinabuzim.ba/opcina/bag/>, pregledano 22.07.2022. godine

³⁵ Statut Općine Bužim („Službeni glasnik Općine Bužim“, broj 12/15)

Prema Statutu Općine Bužim organi mjesne zajednice su:³⁶

1. savjet mjesne zajednice;
2. predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.³⁷ Savjet mjesne zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opšte biračko pravo neposrednim tajnim glasanjem od 4 (četiri) godine. **Izbori za savjet mjesne zajednice održavaju se u prvom tromjesečju svake četiri godine.** Rezultate izbora za članove savjeta mjesne zajednice potvrđuje Općinsko vijeće.

Odlukom Općinskog vijeća mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za provođenje izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata, kao i druga pitanja u vezi s izbornim procesom.³⁸

Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice vodeći računa da predloženi kandidati imaju prebivalište na području mjesne zajednice.

Ako građani podnesu prijedlog kandidata za članove savjeta, prijedlog mora biti potpisan od najmanje pet % građana sa područja mjesne zajednice upisanih u centralni birački spisak.³⁹

Savjet mjesnih zajednica ima od 5 do 13 članova ovisno o boju stanovnika mjesne zajednice.

Kandidat s liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice s najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik savjeta mjesne zajednice.

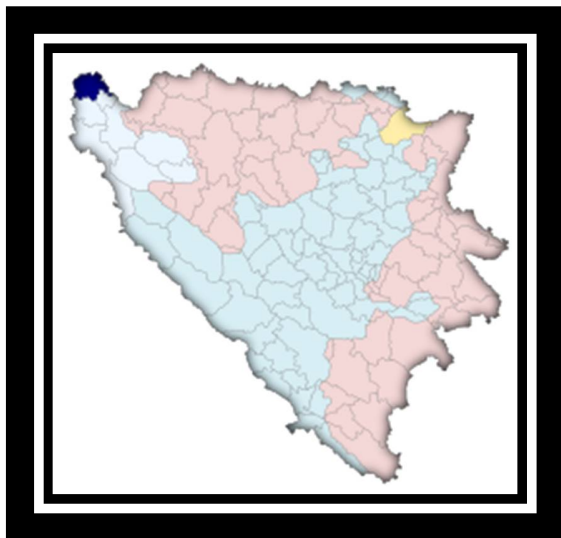
Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši Općinsko vijeće putem Općinskog načelnika.

³⁶ Član 65. Statuta Općine Bužim ("Službeni glasnik Općine Bužim", broj 12/15)

³⁷ Član 69. stav 1. Statuta Općine Bužim ("Službeni glasnik Općine Bužim", broj 12/15)

³⁸ Član 71. Statuta Općine Bužim ("Službeni glasnik Općine Bužim", broj 12/15)

³⁹ Član 73. stav 2. Statuta Općine Bužim ("Službeni glasnik Općine Bužim", broj 12/15)



Općina Velika Kladuša je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 8 jedinica lokalne samouprave u sastavu Unsko-sanskog kantona (USK).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine, a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 10/12 i 18/13) u Općini Velika Kladuša je stanovalo 40.419 stanovnika.⁴⁰

Mjesna samouprava u Općini Velika Kladuša ostvaruje se u 14 mjesnih zajednica, i to: MZ Velika Kladuša, MZ Bosanska bojna, MZ Glinica, MZ Mala Kladuša, MZ Podzvizd, MZ Polje, MZ Slapnica, MZ Šumatac, MZ Todorovo, MZ Todorovska Slapnica, MZ Vidovska, MZ Vrnograč, MZ Zborište i MZ Čaglica. Teritorijalni prikaz sveobuhvata naselja mjesnih zajednica na području općine Velika Kladuša, sa svim bitnim statističkim podacima prikazano je na pregledan način na web stranici Općine Velika Kladuša <https://velikakladusa.gov.ba/mjesne-zajednice/>.

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi u Općini Velika Kladuša

Mjesna samouprava normirana je u Statutu Općine Velika Kladuša.⁴¹ Statut između ostalog sadrži odredbe o: osnivanju mjesne zajednice, načinu podnošenja inicijative za osnivanje mjesne zajednice, sadržaju inicijative za osnivanje mjesne zajednice, pravnom status mjesne zajednice, registru mjesnih zajednica, sadržaju statuta mjesne zajednice, organima mjesne zajednice, strukturi i načinu izbora organa mjesne zajednice, nadzor nad radom organa mjesne zajednice.

Prema Statutu Općine Velika Kladuša organi mjesne zajednice su:⁴²

⁴⁰ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁴¹ Statut Općine Velika Kladuša („Službeni glasnik Općine Velika Kladuša“ broj 12/11)

⁴² Član 76. Statuta Općine Velike Kladuša („Službeni glasnik Općine Velika Kladuša“, broj 12/11)

1. savjet mjesne zajednice;
2. predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.⁴³ Savjet mjesne zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opšte biračko pravo neposrednim tajnim glasanjem od 4 (četiri) godine.

Odlukom Općinskog vijeća mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za provođenje izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata, kao i druga pitanja u vezi s izbornim procesom.⁴⁴

Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice.

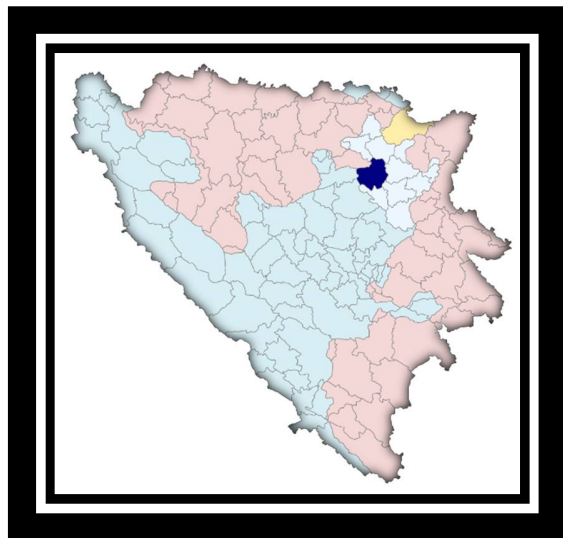
Savjet mjesnih zajednica ima od 5 do 15 članova ovisno o boju stanovnika mjesne zajednice.

Kandidat s liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice s najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši Općinsko vijeće putem Općinskog načelnika.

⁴³ Član 79. stav 1. Statuta Općine Velike Kladuša ("Službeni glasnik Općine Velika Kladuša", broj 12/11)

⁴⁴ Član 81. stav 3. Statuta Općine Velike Kladuša ("Službeni glasnik Općine Velika Kladuša", broj 12/11)



Grad Lukavac je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 13 jedinica lokalne samouprave u sastavu Tuzlanskog kantona (TK).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“ br. 10/12 i 18/13) u Općini Lukavac je stanovalo 44.520 stanovnika.⁴⁵

Mjesna samouprava u Gradu Lukavcu ostvaruje se u 35 mjesnih zajednic, i to: MZ Babice, MZ Berkovica, MZ Bikodže, MZ Bistarac Donji, MZ Bistarac Gornji, MZ Bokavići, MZ Brijesnica Donja, MZ Devetak, MZ Dobošnica Donja, MZ Dobošnica Gornja, MZ Gnojnica, MZ Hrvati, MZ Huskići, MZ Jaruše, MZ Krtova 1, MZ Krtova 2, MZ Kruševica, MZ Lukavac Grad, MZ Lukavac Mjesto, MZ Milino Selo, MZ Modrac, MZ Orahovica, MZ Panjik, MZ Poljice Donje, MZ Poljice Gornje, MZ Proksovići, MZ Puračić, MZ Sižje, MZ Stupari, MZ Šikulje-Priljine, MZ Tabaci, MZ Tumare, MZ Turija, Smoluća i Brijesnica Gornja.⁴⁶

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi za Grad Lukavac

Grad Lukavac ima Statut⁴⁷ koji je donesen nakon što je stupio na snagu Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Statutom se uređuju pitanja ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, saradnja s ombudsmenima, samoupravni djelokrug općine, općinski organi vlasti, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju o lokalnim poslovima općine, imovina i finansiranje lokalne samouprave, propisi i drugi akti

⁴⁵ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁴⁶ Član 3. Statuta Općine Lukavac ("Službeni glasnik Općine Lukavac", br. 5/08, 1/14).

⁴⁷ Prečišćeni tekst Statuta općine Lukavac, broj 01-01-969/08, od 25.06.2008. godine, "Službeni glasnik Općine Lukavac", broj 5/08 i Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Općine Lukavac, "Službeni glasnik Općine Lukavac", broj 1/14.

općine, upravni nadzor, donošenje statuta općine i druga pitanja od značaja za organizovanje i rad općine i njenih organa.

Pitanja mjesne samouprave regulisana su članovima od 67. do 87. Statuta.

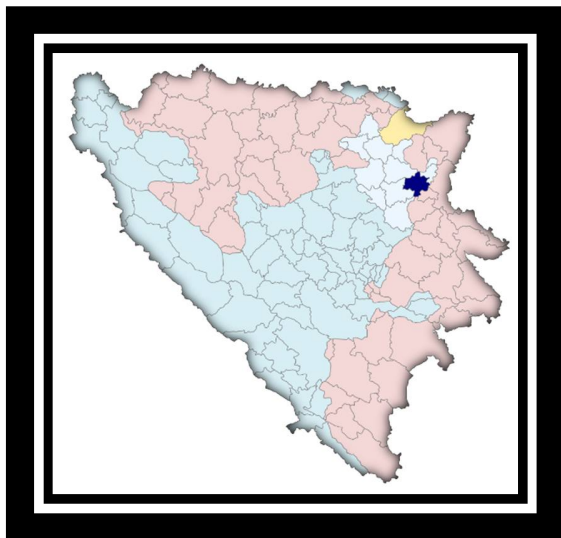
Statut je ponovio ono što je navedeno federalnim zakonom, te detaljnije uredio oblasti kao što su način osnivanja mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, njihov sastav i mandat, te način izbora.

Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani (potpisi najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak) i njihove organizacije i udruženja sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, Općinski načelnik i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika.

Statut mjesne zajednice usvaja vijeće mjesne zajednice 2/3 većinom uz prethodnu mišljenje Službe za opću upravu, privredu i društvene djelatnosti. Organi mjesne zajednice su: vijeće mjesne zajednice i predsjednik vijeća mjesne zajednice. Broj članova vijeća mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju birača upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice a kreće se između 7 i 11.

Način izbora u organe mjesne zajednice regulisano je članom 79. Statuta Općine Lukavac. Prijedlog kandidata za člana vijeća mjesne zajednice podnosi **općinski odbor političkih subjekata** koji su na lokalnim izborima osvojili mandate u vijeću mjesne zajednice. Vijeće mjesne zajednice bira predsjednika većinom glasova od ukupnog broja članova u vijeću mjesne zajednice. Prilikom predlaganja i izbora članova vijeća mjesne zajednice mora se voditi računa da svako mjesno područje mora bit zastupljeno u vijeću mjesne zajednice, kao i da **sastav članova vijeća odražava spolnu zastupljenost** u skladu sa članom 20. Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH, približno nacionalnu i starosnu strukturu stanovništva mjesne zajednice. **Broj mandata koji pripadaju svakom političkom subjektu utvrđuje se odlukom nadležne službe za upravu na način propisan članom 9.5 Izbornog zakona BiH.**

Iz navedenog je vidljivo da su izbori za vijeće mjesne zajednice politički izbori gdje se takmiče političke partije, a ne građanski. Statutom općine je ispoštovana obavezna spolna zastupljenost na listama.



Općina Kalesija je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 13 jedinica lokalne samouprave u sastavu Tuzlanskog kantona (TK).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine, a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“ br. 10/12 i 18/13) u Općini Kalesija je stanovalo 33.053 stanovnika.⁴⁸

Mjesna samouprava u Općini Kalesija ostvaruje se u 22 mjesne zajednice, i to: MZ Kalesija Centar, MZ Kalesija Gornja, MZ Memići, MZ Prnjavor, MZ Gojčin, MZ Jajići, MZ Bulatovci, MZ Tojšići, MZ Kikači, MZ Vukovije Gornje, MZ Vukovije Donje, MZ Dubnica, MZ Rainci Gornji, MZ Rainci Donji, MZ Seljublje, MZ Miljanovci, MZ Hrasno Donje, MZ Sarači-Lipovice, MZ Zukići, MZ Brda, MZ Jeginnov Lug i MZ Zates.⁴⁹

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi za Općinu Kalesija

Prečišćeni tekst Statuta Općine Kalesija donese je 28. decembra 2007. godine i usaglašen je sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Od tada je pretrpio četiri izmjene i dopune koje su se odnosile na poziciju načelnika i mogućnosti opoziva, učešću nacionalnih manjina u općinskom vijeću i mjesnu samoupravu.⁵⁰

Pitanja mjesne samouprave regulisana su članovima od 97. do 131. Statuta Općine Kalesija. Statut je preuzeo odredbe Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koje se odnose na mjesnu samoupravu i dopunio sa oblastima koje nisu regulisane Zakonom.

⁴⁸ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁴⁹ Prema: <https://kalesija.ba/mjesne-zajednice/>, pregledano 02.08.2022. godine.

⁵⁰ “Službeni glasnik Općine Kalesija”, br. 10/07, 7/08, 10/11, 3/12 i 6/13.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i udruženja građana sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište, Općinski načelnik/ca i Općinsko vijeće. Ukoliko inicijativu podrži najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak naseljenog područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice ona se dostavlja Općinskom vijeću na razmatranje koje ukoliko je prihvati donosi odluku o raspisivanju referenduma. Ukoliko većina građana sa područja za koje se osniva mjesna zajednica koji imaju biračko pravo na referendumu podrži inicijativu mjesna zajednica je osnovana.

Statut mjesne zajednice, nakon obavljene javne rasprave, usvaja vijeće mjesne zajednice, dvotrećinskom većinom ukupnog broja članova vijeća.

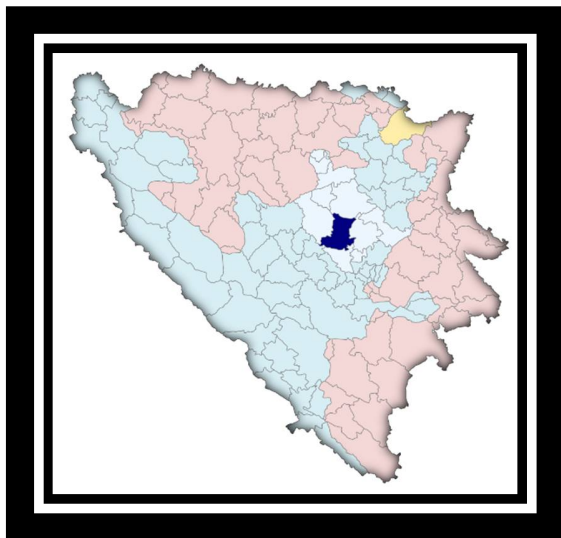
U organe mjesne zajednice spadaju vijeće mjesne zajednice, predsjednik vijeća mjesne zajednice i zbor građana. Broj članova vijeća mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju birača upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice a kreće se između 3 i 11.

Vezano za utvrđivanje listi kandidata za **vijeće mjesne zajednice** na osnovu poslednjih izbornih rezultata za Općinsko vijeće na području mjesne zajednice politički subjekti predlažu a Općinski načelnik utvrđuje listu kandidata a koja odražava nacionalnu strukturu stanovništva i ravnopravnost spolova predloženih kandidata. Prema ranijem rješenju koje je izmijenjeno prijedlog kandidata za članove Vijeća mjesne zajednice mogli su podnijeti građani, organi političkih stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice. Nakon što se utvrdi lista Općinsko vijeće bira vijeće mjesne zajednice a prema izbornim rezultatima sa poslednjih provedenih općinskih izbora za svaku pojedinačnu mjesnu zajednicu.

Predsjednika vijeća MZ bira vijeće MZ iz svojih redova bira na period od četiri godine.

Statutom mjesne zajednice se dalje uređuju poslovi i organizacija mjesne zajednice, postupak izbora organa i radnih tijela, organizacija i rad organa, odlučivanja, javnost rada, informisanje, saradnja sa općinom i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Uloga građana prilikom izbora članova vijeća mjesnih zajednica je apsolutni zanemariva i svela se na kopiranje rezultata sa zadnjih održanih lokalnih izbora tako da bismo mogli reći da je vijeće mjesne zajednice više imenovani organ a ne izborni koji je u potpunosti podređen Općinskom vijeću i Načelniku. Ovo je jedna nedemokratska praksa po pitanju izbora organa gdje se članovi vijeća postavljaju direktno po stranačkoj liniji u skladu sa prethodnim lokalnim izborima. Ovo predstavlja otvorenu politizaciju mjesnih zajednica gdje je pojedincima ili predstavnicima udruženja građana koji nisu predstavnici političkih partija onemogućeno da se čak i da budu kandidati za vijeće mjesne zajednice.



Općina Kakanj je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 12 jedinica lokalne samouprave u sastavu Zeničko-dobojskog kantona (ZDK).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“ br. 10/12 i 18/13) područje općine Kakanj je brojalo 37.441 stanovnika.⁵¹

Mjesna samouprava u Općini Kakanj ostvaruje se u 44 mjesne zajednice,⁵² i to: Bičer, Bijele Vode, Bilješevo, Bištrani, Bjelavići, Brežani, Brnjic, Brnj, Bukovlje, Čatići, Donji Kakanj, Dubovo Brdo, Dumanac, Dobo, Gornja Ričica, Haljinići, Hrastovac, Kakanj I, Kakanj II, Koprivnica, Krševac, Kučići, Kraljeva Sutjeska, Mramor, Modrinje, Nažbilj, Papratnica, Plandište, Podgora, Poljani, Pope, Popržena Gora, Povezice, Ričica, Seoce, Slapnica, Starposle, Tršće, Termoelektrana, Varda, Vukanovići, Veliki Trnovci, Zagrade i Zgošća.

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi za Općinu Kakanj

Statut Općine Kakanj donese je 30. aprila 2008. godine, a objavljen u Službenim novinama Općine Kakanj 23. maja 2008. godine⁵³ i usaglašen je sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Pitanja mjesne samouprave regulisana su članovima od 57. do 87. Statuta Općine Kakanj. Statutom se uređuje procedura osnivanja mjesne zajednice, pravni status, organi, procedura izbora za organe, nadležnost organa, finansiranje i slično.

⁵¹ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁵² Prema: <http://kakanj.gov.ba/v5/mjesne-zajednice/>, pregledano 03.08.2022. godine.

⁵³ „Službene novine Općine Kakanj“, broj 4/2008.

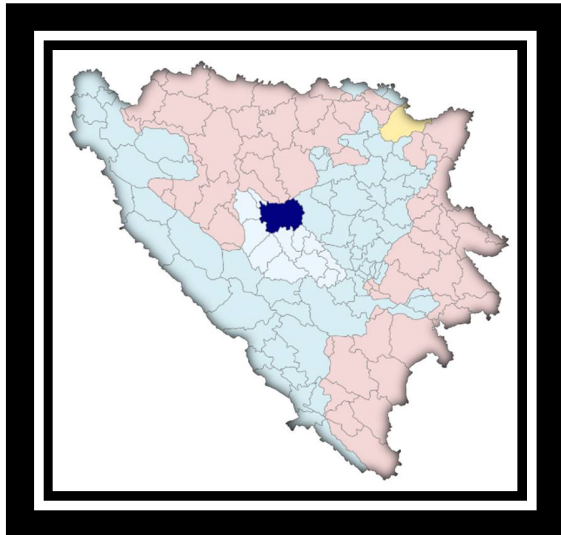
Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i udruženja građana sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište, Općinski načelnik/ca i Općinsko vijeće. Ukoliko građani podnose inicijativu, traži se da osiguraju pismenu podršku najmanje 10% birača upisanih u birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice. Inicijativa se zatim dostavlja Općinskom vijeću koje je dužno da se u roku od 60 dana izjasni. Ukoliko Općinsko vijeće prihvati inicijativu priprema se prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

U organe mjesne zajednice spadaju **savjet mjesne zajednice i predsjednik mjesne zajednice**. Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju birača upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice a kreće se između 5 i 11. Savjet mjesne zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo na neposredan način putem zbora građana tajnim glasanjem. **Rezultati izbora idu na potvrdu Općinskom vijeću.**⁵⁴ Prijedlog kandidata sa savjet mjesne zajednice mogu podnijeti građani, političke stranke i druge organizacije i udruženja poštujući spolnu ravnopravnost.

Kandidat za člana savjeta mjesne zajednice koji je dobio najviše glasova postaje predsjednik mjesne zajednice i predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Statutom mjesne zajednice se detaljnije uređuju poslovi i organizacija organa mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanje, saradnja sa općinom i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

⁵⁴ Član 72. Statuta Općine Kakanj.



Općina Travnik je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 12 jedinica lokalne samouprave u sastavu Srednjobosanskog kantona (SBK).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“ br. 10/12 i 18/13) na području općine Travnik je stanovalo 53.482 stanovnika.⁵⁵

Mjesna samouprava u Općini Travnik ostvaruje se u 34 mjesnih zajednica, i to:⁵⁶ Bjelo Bučje – Pulac, Bojna, Centar, Čukle, Dolac, Dolac na Lašvi, Dub, Gluha Bukovica, Goleš, Grahovčići, Guča Gora, Han Bila, Ilovača, Kalibunar, Karaula, Korićani, Kraljevice, Maline, Mehurić, Mosor, Mudrike, Nova Bila, Paklarevo, Pirota, Pokrajčići, Potkraj, Rudnik, Šišava, Slimena – Polje, Stari Grad, Turbe, Višnjevo, Vitovlje i Zagrađe.

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi za Općinu Travnik

Prečišćeni tekst Statuta Općine Travnik donese je 21. novembra 2005. godine, nakon čega nije imao nikakve izmjene i dopune. Prema tome, pošto je donesen 9 mjeseci prije donošenja Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine možemo reći da Statut Općine Travnik nije usaglašen sa Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno da odredbe koje su u suprotnosti sa zakonom ne mogu se primjenjivati.

Pitanja mjesne samouprave regulisana su članovima od 59. do 77. Statuta Općine Travnik.

Mjesnu zajednicu osnivaju građani na zboru građana.

⁵⁵ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁵⁶ Prema: <https://www.opcinatravnik.com.ba/ba/izdvojeno/mjesne-zajednice> pregledano 20.08.2022. godine.

Prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu dati građani, njihove organizacije i udruženja, općinski načelnik te Općinsko vijeće. O prijedlogu za osnivanje mjesne zajednice glasa se javno na zboru građana. Odluka o osnivanju mjesne zajednice prihvaćena je ako je za odluku glasala natpolovična većina birača upisanih u popis birača naseljenih mjesta za čije područje se osniva mjesna zajednica.

Organi mjesne zajednice su skupština mjesne zajednice i savjet mjesne zajednice.

Statut mjesne zajednice, na prijedlog savjeta mjesne zajednice usvaja skupština mjesne zajednice većinom glasova. Statutom mjesne zajednice, detaljno se uređuje postupak osnivanja mjesne zajednice, njena nadležnost, organi mjesne zajednice, način njihova izbora i opoziva, njihova nadležnost, način finansiranja djelatnosti mjesne zajednice, postupak provođenja lokalnoga referenduma, odnos prema Općini i njenim organima, kao i odnos prema pravnim licima na području mjesne zajednice te druga pitanja značajna za organizaciju i rad mjesne zajednice.

Članovi skupštine mjesne zajednice biraju se na zborovima građana javnim glasanjem, a **članove savjeta mjesne zajednice** bira skupština tajnim glasanjem ili na drugi način utvrđen statutom mjesne zajednice. Za člana skupštine mjesne zajednice i savjeta mjesne zajednice može biti izabran svaki građanin koji je stalno nastanjen na području mjesne zajednice i ima biračko pravo.

Broj članova skupštine mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice i ne može biti manji od 25 niti veći od 50, a određuje se u zavisnosti od veličine područja mjesne zajednice, broja stanovnika i ekonomske razvijenosti mjesne zajednice. Mandat članova skupštine mjesne zajednice traje dvije godine.

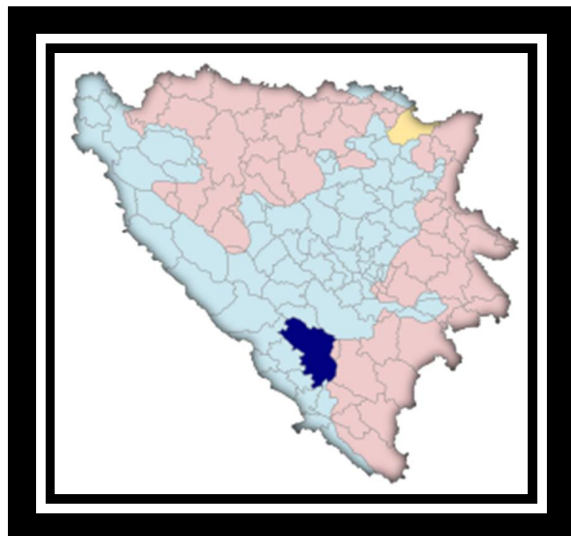
Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice i ne može biti manji od pet niti veći od 11, a određuje se u zavisnosti od veličine područja mjesne zajednice, broja stanovnika i ekonomske razvijenosti mjesne zajednice. Savjet mjesne zajednice iz reda svojih članova bira predsjednika savjeta mjesne zajednice na period od dvije godine.

Općinski načelnik ima pravo i obavezu predložiti Općinskom vijeću da raspusti skupštinu mjesne zajednice i savjet mjesne zajednice te da u roku od 30 dana raspiše nove izbore ako se utvrdi da u svom radu učestalo krše statut mjesne zajednice, ovaj statut ili općinske propise, ili ne obavljaju povjerene poslove.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica.

Pošto ovaj statut nije u saglasnosti sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, posebno u dijelovima koji se odnose na osnivanje mjesne zajednice, mandat članova organa mjesne zajednice, obaveznom konsultovanju organa mjesne zajednice za određena pitanja, nadzor nad radom i sl. Možemo zaključiti da se on ne može ni primjenjivati.

GRAD MOSTAR



Grad Mostar je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 9 jedinica lokalne samouprave u sastavu Hercegovačko-neretvanskog kantona (HNK).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“ br. 10/12 i 18/13) u Gradu Mostaru je stanovalo 105.797 stanovnika.⁵⁷

Grad Mostar nema Statut koji je donesen od strane Gradskog vijeća na demokratski način, već on je nametnut od strane Visokog predstavnika i stupio je na snagu 15. marta 2004. godine.⁵⁸ U njemu nema nikakvih odredbi koje se odnose na mjesnu samoupravu.

Grad Mostar, a prema podacima Odjela za organizaciju, pravne poslove, opću upravu, civilnu zaštitu i vatrogastvo broji 43 mjesne zajednice i šest gradskih područja koja odgovaraju bivšim gradskim općinama. Poslove u mjesnim zajednicama obavljaju namještenici raspoređeni rješenjem gradonačelnika na radno mjesto "Viši referent za mjesnu samoupravu-tajnik mjesne zajednice". Služba za opću upravu i gradska područja koja se nalazi unutar ovo Odjela zadužena je za koordiniranje i nadzor nad radom područnih i mjesnih ureda. Gradsko područje Jugozapad broji 13 mjesnih zajednica, i to: Cim, Polog, Rodoč I, Rodoč II, Ilići, Podhum, Zahum, Avenija, Miljkovići, Bijeli Brijeg I, Bijeli Brijeg II, Rondo i Strelčevina. Gradsko područje Zapad broji 12 mjesnih zajednica, i to: Raška Gora, Vrđi, Bogodol, Centar II, Vihovići, Rudnik, Potoci, Goranci, Zgoni, Orlac, Raštani i Kralja Tomislava. Gradsko područje Stari Grad broji 7 mjesnih zajednica, i to: Luka II, Luka I, Zalik, Brankovac, Donja mahala, Carina i Cernica. Gradsko područje Jug broji 5 mjesnih zajednica, i to: Baćevići, Slipčiči, Kruševo, Jasenica i Buna. Gradsko područje Jugoistok broji 3

⁵⁷ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

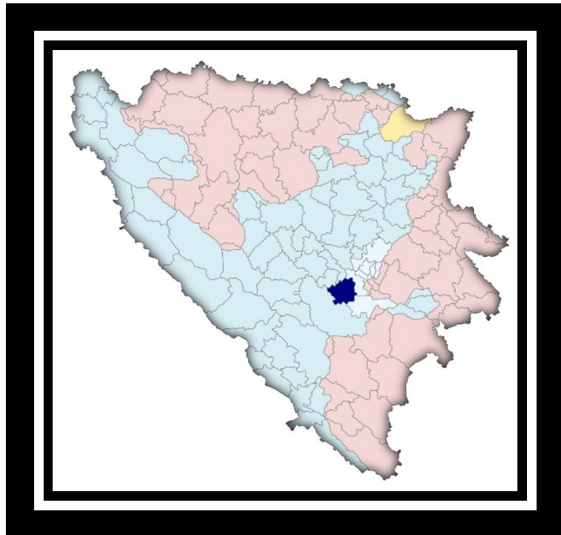
⁵⁸ „Gradski službeni glasnik Grada Mostara“, broj 4/04 i „Službeni glasnik Grada Mostara“, br. 8/09 i 15/10.

mjesne zajednice, i to: Gnojnice, Podveležje i Blagaj. Gradsko područje Sjever broji 3 mjesne zajednice, i to: Drežnica, Bijelo polje i Vrapčići.

Poslovi koje obavlja gradski službenik u mjesnoj zajednici propisani su u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Gradske uprave Grada Mostara:⁵⁹ „obavlja administrativno-tehničke poslove u mjesnoj zajednici, vrši prijem građana, osigurava potpuno i blagovremeno informiranje građana mjesne zajednice po nalogu gradskih odjela/službi, prisustvuje svim sastancima organa mjesne zajednice, na terenu neposredno prikuplja ili sudjeluje u prikupljanju podataka neophodnih ili korisnih za gradske odjele/službe, Gradsko vijeće Grada Mostara ili njegova povjerenstva, vodi evidencije prijave i odjave boravka s područja mjesne zajednice, sve planirane i druge aktivnosti realizira blagovremeno, vodeći pri tome prvenstveno računa o zahtjevima, potrebama i očekivanjima stanovnika mjesne zajednice, kao i organa mjesne zajednice, predlaže aktivnosti usmjerene na dalji razvoj lokalne samouprave, a posebno većeg učešća građana u odlučivanju, vrši poslove i participira u poslovima obrane i civilne zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, odgovara za dostupnost prostorija građanima, organima mjesne zajednice i drugim subjektima, redovito dostavlja Gradskoj upravi izvješća o radu, aktivnostima i planovima mjesne zajednice”.

S obzirom da status mjesne samouprave nije uređena Statutom Grada Mostara, neophodno je pristupiti njenoj sistematskoj organizaciji kroz donošenje ili novog Statuta Grada Mostara u segmentu reguliranja mjesne samouprave u skladu s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

⁵⁹ „Službeni glasnik Grada Mostara“, br. 9/18 i 11/19.



Općina Hadžići je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 9 jedinica lokalne samouprave u sastavu Sarajevskog kantona (KS).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 10/12 i 18/13) u Općini Hadžići je stanovalo 23.891 stanovnika.⁶⁰

Mjesna samouprava u Općini Hadžići ostvaruje se u 17 mjesnih zajednica, i to: Binježevo, Miševići, Mokrine, Donji Hadžići, Žunovnica, Hadžići, Grivići, Drozgometva, Lokve, Pazarić, Osenik, Tarčin, Raštelica, Budmolići, Duranovići, Trzanj i Luke.

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi za Općinu Hadžići

Statut Općine Hadžići donese je 30. aprila 2009. godine i usaglašen je sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Od tada je pretrpio pet izmjena i dopuna koje su se odnosile na broj vijećnika u Općinskom vijeću, naseljena mjesta na području općine Hadžići i Službu Općinskog vijeća.⁶¹

Pitanja mjesne samouprave regulisana su članovima od 57. do 87. Statuta Općine Hadžići. Statut je preuzeo odredbe Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koje se odnose na mjesnu samoupravu i dopunio sa oblastima koje nisu regulisane Zakonom.

Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom. Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruženja sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, Općinski načelnik i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika kao i klubovi

⁶⁰ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁶¹ „Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 15/09, 17/12, 10/13, 14/13, 11/18 i 1/20.

vijećnika. Ako građani podnose inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje 10% birača upisanih u centralni birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice. Inicijativa se zatim dostavlja Općinskom vijeću koje je dužno da se u roku od 60 dana izjasni. Ukoliko Općinsko vijeće prihvati inicijativu priprema se prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice i prijedlog statuta mjesne zajednice.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica.

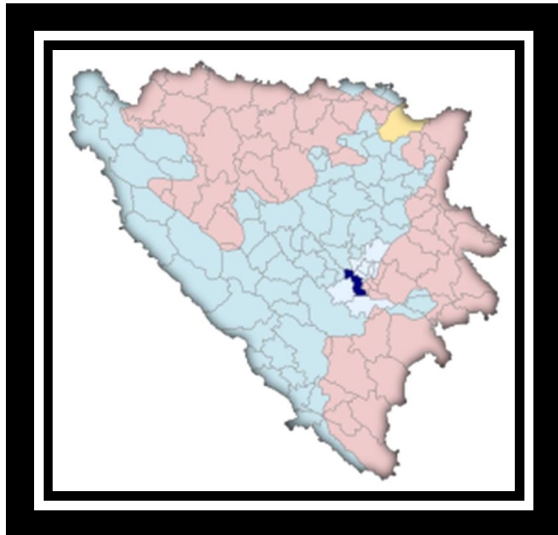
Organi mjesne zajednice su: Predsjednik Mjesne zajednice i Savjet Mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo. Članovi savjeta mjesne zajednice biraju se neposredno na zboru javnim glasanjem-aklamacijom, ili tajnim glasanjem na način i po postupku utvrđenim odlukom Općinskog vijeća. Rezultate izbora za članove savjeta mjesne zajednice potvrđuje Općinsko vijeće. Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani prisutni na zboru građana (pojedinačno ili grupno), **organi političkih stranaka**, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice, uvažavajući ravnopravnost spolova. Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine. Savjet mjesnih zajednica broji od pet do petnaest članova, ovisno od broja, veličine, razvijenosti i broja stanovnika.

Kandidat sa liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je **predsjednik mjesne zajednice** i po funkciji je predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Sredstava za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica utvrđuje Općinsko vijeće posebnom odlukom koja sadrži kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Općine, kao i kriterije za podjelu sredstava na mjesne zajednice, te način i uvjete korištenja tih sredstava.

Statutom mjesne zajednice detaljnije se utvrđuju poslovi i organizacija mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja sa općinskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.



Općina Ilidža je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 10 jedinica lokalne samouprave u sastavu Sarajevskog kantona (KS).

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“ br. 10/12 i 18/13) u Općini Ilidža je stanovalo 66.730 stanovnika.⁶²

Mjesna samouprava u Općini Ilidža ostvaruje se u 16 mjesnih zajednica i to: MZ Butmir, MZ Donji Kotorac, MZ Sokolović Kolonija, MZ Hrasnica I, MZ Hrasnica II, MZ Ilidža Centar, MZ Lužani, MZ Vreoca, MZ Vrelo Bosne, MZ Blažuj, MZ Rakovica, MZ Osjek, MZ Otes, MZ Stup, MZ Stup II i MZ Stupsko Brdo.⁶³

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi za Općinu Ilidža

Prečišćeni tekst Statuta Općine Ilidža donese je 23. novembra 2010. godine, nakon čega je imao jedne izmjene i dopune koje su se, između ostaloga odnosile i na mjesnu samoupravu.⁶⁴

Pitanja mjesne samouprave regulisana su članovima od 55. do 78. Statuta Općine Ilidža.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, a Odluku o osnivanju mjesnih zajednica donosi Općinsko vijeće.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice može dati najmanje 10% birača upisanih u birački spisak naseljenih mjesta za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice, udruženja građana sa tog područja, općinski vijećnici i općinski načelnik. Ako su građani podnosioci inicijative za osnivanje mjesne

⁶² Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁶³ <http://www.opcinailidza.ba/mjesne-zajednice> pogledano 22.08.2022.

⁶⁴ „Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 33/10 i 18/16.

zajednice, ovakvu inicijativu mora lično potpisati najmanje 10% birača upisanih u birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice. Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se predsjedavajućem Vijeća i mora biti u pisanoj formi sa obrazloženje. Općinsko vijeće je dužno da se u roku od 60 dana izjasni **uz prethodno pribavljeno izjašnjenje općinskog načelnika o ovoj inicijativi**. Ukoliko Općinsko vijeće ocjeni da su razlozi za osnivanje mjesne zajednice opravdani donijeti će Zaključak o prihvatanju inicijative za osnivanjem mjesne zajednice nakon čega se donosi Odluka o osnivanju mjesne zajednice.

Statut mjesne zajednice usvajaju građani na svom zboru većinom prisutnih. Konačnu verifikaciju Statuta mjesne zajednice daje Općinsko vijeće. Statutom mjesne zajednice, detaljnije se uređuje postupak osnivanja mjesne zajednice, njena nadležnost (sadržaj lokalnih poslova), organi mjesne zajednice, način njihovog izbora i opoziva, njihova nadležnost, djelatnost mjesne zajednice, postupak provođenja lokalnog referenduma, odnos prema Općini i njenim organima, kao i odnos prema pravnim licima na području mjesne zajednice i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad mjesne zajednice.

Organi mjesne zajednice su Zbor građana i Savjet mjesne zajednice.

Zbor građana mjesne zajednice čine svi građani nastanjeni na području mjesne zajednice. Zborom predsjedava predsjednik izabran u skladu sa statutom mjesne zajednice.

Broj članova savjeta mjesne zajednice ne može biti manji od 5 ni veći od 9 članova, a određuje se u zavisnosti od veličine područja, ekonomske razvijenosti i broja stanovnika svakog naselja na području mjesne zajednice. Članove savjeta mjesne zajednice biraju građani koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice, neposrednim i tajnim glasanjem na način i po postupku utvrđenim ovim statutom i statutom mjesne zajednice. Općinsko vijeće donosi odluku o potvrđivanju rezultata provedenih izbora za savjete mjesnih zajednica u roku od 30 dana od dana održavanja izbora. Mandat članova savjeta mjesnih zajednica traje 4 (četiri) godine. Prilikom predlaganja kandidata za članove savjeta mjesne zajednice mora se, između ostaloga voditi računa da prijedlozi kandidata odražavaju strukturu mladih, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni. Savjet mjesne zajednice na prvoj sjednici bira javnim glasanjem predsjednika i zamjenika predsjednika savjeta mjesne zajednice.

Nadzor nad radom organa mjesnih zajednica vrši Općinsko vijeće.



Opština Drvar je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 6 jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona 10.

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 10/12 i 18/13) na području opštine Drvar je stanovalo 7.036 stanovnika.⁶⁵

Mjesna samouprava na području opštine Drvar ostvaruje se u 15 mjesnih zajednica, i to: Bastasi, Drvar Selo, Drvar Grad, Gruborski Naslon, Kamenica, Mokronoge, Podbrina, Podovi, Poljice, Prekaja, Šipovljani, Trninić Brijeg, Vidovo Selo, Vrtoče i Zaglavica.

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi za Opštinu Drvar

Prečišćeni tekst Statuta Opštine Drvar donesen je 2015. godine.⁶⁶ Statutom Opštine Drvar uređuje se ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, saradnja sa ombudsmanima, samoupravni djelokrug Opštine Drvar, organizacija opštinske vlasti, direktno učestvovanje građana u odlučivanju o lokalnim poslovima, mjesna samouprava, imovina i finansiranje lokalne samouprave, propisi i drugi akti Opštine Drvar, upravni nadzor, javnost rada organa Opštine, saradnja sa federalnim i kantonalnim organima i sa drugim opštinama i gradovima, donošenje Statuta Opštine i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

Pitanje mjesne samouprave uređeno je Statutom Opštine Drvar, članovima od 86. do 108.

⁶⁵ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁶⁶ „Službeni glasnik Opštine Drvar“, broj 2/15.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, a Odluku o osnivanju mjesnih zajednica donosi Opštinsko vijeće.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice može dati najmanje 10% birača upisanih u birački spisak naseljenih mjesta za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice koji su javno podržali osnivanje mjesne zajednice putem zbora građana, udruženja građana sa tog područja, Opštinsko vijeće i Opštinski načelnik. Usvojena inicijativa za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Opštinskom vijeću na prihvatanje.

Organi mjesne zajednice su Savjet mjesne zajednice i Zbor građana mjesne zajednice.

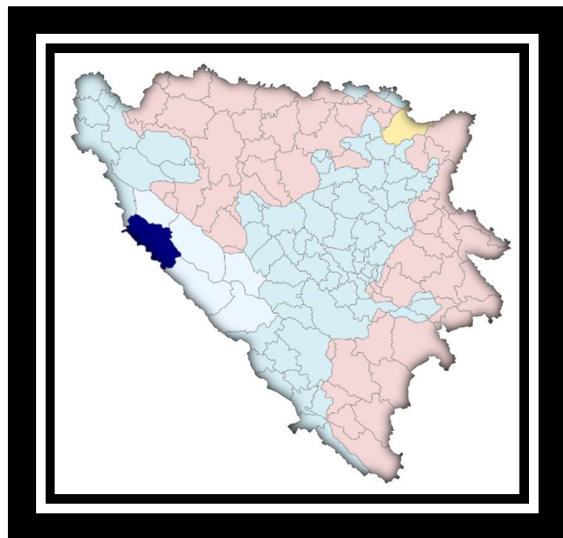
Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se Statutom mjesne zajednice i ne može biti manji od 7 ni veći od 15 članova, a određuje se zavisno o veličini, razvijenosti, broju stanovnika svakog naselja ili dijela naselja na području mjesne zajednice. Za člana savjeta mjesne zajednice može biti izabran građanin upisan u birački spisak Opštine, sa prebivalištem na području mjesne zajednice. Član savjeta mjesne zajednice bira se na zboru građana javnim glasanjem, na mandatni period od četiri godine. Prilikom izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa o ravnopravnoj zastupljenosti polova.

Za razliku od statuta drugih općina koja su predmet ove analize, u Statutu Opštine Drvar uvedena je mogućnost da **strani državljanin sa boravištem na području mjesne zajednice najmanje godinu dana prije održavanja izbora, može biti počasni član savjeta mjesne zajednice, o čemu odlučuje savjet mjesne zajednice.**

Savjet mjesne zajednice iz reda svojih članova bira predsjednika savjeta mjesne zajednice, na period od četiri godine.

Nadzor nad zakonitošću rada organa mjesne zajednice obavlja Opštinsko vijeće.

Statut mjesne zajednice donosi zbor građana mjesne zajednice, većinom od ukupnog broja prisutnih građana na zboru. Statutom mjesne zajednice, uređuje se inicijativa i postupak za osnivanje mjesne zajednice, nadležnost mjesne zajednice (sadržaj lokalnih poslova), organi mjesne zajednice, način njihovog izbora i razrješenja, njihova nadležnost, način finansiranja djelatnosti mjesne zajednice, odnos prema Opštini i njenim organima, kao i odnos prema pravnim licima na području mjesne zajednice i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad mjesne zajednice.



Općina Bosansko Grahovo je jedna od 80 jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i jedna od 6 jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona 10.

Prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini iz 2013. godine a na osnovu Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 10/12 i 18/13) u Općini Bosansko Grahovo je stanovalo 2.449 stanovnika.⁶⁷

Mjesna samouprava u Općini Bosansko Grahovo ostvaruje se u 7 mjesnih zajednica, i to: MZ Crni Lug, MZ Bosansko Grahovo, MZ Peći, MZ Maleševići, MZ Preodac, MZ Tiškovac i MZ Uništa.⁶⁸

Prema Statutu općine Bosansko Grahovo mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica.⁶⁹

Statutarne odredbe o mjesnoj samoupravi u Općini Bosansko Grahovo

Prema Statutu Općine Bosansko Grahovo organi mjesne zajednice su:⁷⁰

1. savjet mjesne zajednice
2. predsjednik Savjeta mjesne zajednice
3. sekretar mjesne zajednice i
4. zbor građana mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice koja su utvrđena Statutom i Pravilima mjesne zajednice.⁷¹ Savjet mjesne

⁶⁷ Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini – rezultati popisa, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2016., dostupno na https://www.popis.gov.ba/popis2013/doc/RezultatiPopisa_BS.pdf

⁶⁸ Prema: <https://www.bosanskograhovo.ba/ba/stream.php?kat=143#>, pregledano 22.07.2022. godine.

⁶⁹ Član 62. stav 1. Statuta Općine Bosansko Grahovo, „Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo“, broj 21/07.

⁷⁰ Član 66. Statuta Općine Bosansko Grahovo, „Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo“, broj 21/07.

⁷¹ Član 69. stav 1. Statuta Općine Bosansko Grahovo, „Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo“, broj 21/07.

zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opšte biračko pravo neposrednim tajnim glasanjem sa mandatom, pravima i obavezama propisanim Statutom i Pravilima mjesne zajednice na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Odlukom Općinskog vijeća a u skladu sa Pravilima mjesnih zajednica utvrđuje se: mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za provođenje izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata, kao i druga pitanja u vezi s izbornim procesom.⁷² Izbori za članove savjeta mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.⁷³

Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice u skladu s Pravilima mjesne zajednice.

Savjet mjesnih zajednica ima od 7 do 9 članova ovisno o boju stanovnika mjesne zajednice.

Kandidat s liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice s najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik savjeta mjesne zajednice i bira se na osnovu izloženog programskog dokumenta.

Zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini određenu cjelinu (naselje, dio naselja, stambeni blok i slično) a što se određuje Pravilima mjesne zajednice.

Zbor građana vodi predsjednik savjeta mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Statutom općine Bosansko Grahovo nije propisan način izbora kao ni nadležnosti sekretara mjesne zajednice.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši nadležna služba Općine.

⁷² Član 71. stav 5. Statuta Općine Bosansko Grahovo, „Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo“, broj 21/07

⁷³ Član 74. stav 1. Statuta Općine Bosansko Grahovo, „Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo“, broj 21/07

ZBIRNI PREGLED MJESNIH ZAJEDNICA

JLS	Organi MZ	Inicijativu osnivanje MZ mogu podnijeti	MZ osniva	Predlaganje kandidata za izbor članova organa MZ	Izbor članova organa MZ vrši
Općina Bužim	Savjet MZ i Predsjednik savjeta MZ.	Pismena podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak, udruženja građana, Općinski načelnik, najmanje 1/3 vijećnika Općinskog vijeća i Općinsko vijeće	Općinsko vijeće	Građani uz pismenu podršku 5%, organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području MZ	Savjet MZ biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opšte biračko pravo neposrednim tajnim glasanjem. Predsjednik savjeta MZ je član savjeta MZ koji je dobio najviše glasova.
Općina Velika Kladuša	Savjet MZ i Predsjednik savjeta MZ.	Pismena podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak, udruženja građana, Općinski načelnik i Općinsko vijeće.	Općinsko vijeće	Građani, organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području MZ	Savjet MZ biraju građani na zboru neposredno tajnim ili javnim glasanjem. Predsjednik savjeta MZ je član savjeta MZ koji je dobio najviše glasova.
Grad Lukavac	Vijeće MZ i Predsjednik vijeća MZ	Pismena podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak, udruženja građana, Općinski načelnik/ca i općinski vijećnici.	Općinsko vijeće	Za Vijeće MZ prijedloge podnose općinski odbor političkih subjekata koji su na lokalnim izborima osvojili mandate u Vijeću MZ.	Mandate članovima Vijeća MZ raspodjeljuje Općinska služba u skladu sa rezultatima sa održanih lokalnih izbora. Vijeće MZ bira predsjednika većinom glasova od ukupnog broja članova u Vijeću MZ.
Općina Kalesija	Vijeće MZ, Predsjednik vijeća MZ i zbor građana	Podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak putem zbora građana, udruženja građana, Općinski načelnik/ca i Općinsko vijeće	Općinsko vijeće nakon provedenog uspješnog referenduma 50%+ upisanih u birački spisak.	Za Vijeće MZ politički subjekti predlažu a Općinski načelnik utvrđuje listu kandidata.	Općinsko vijeće bira Vijeće MZ. Predsjednika vijeća MZ bira vijeće MZ iz svojih redova.
Općina Kakanj	Predsjednik MZ i savjet MZ.	Pismena podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak, udruženja građana, Općinski načelnik/ca i Općinsko vijeće.	Općinsko vijeće	Za savjet MZ građani, političke stranke i druge organizacije i udruženja.	Građani biraju savjet MZ putem zbora građana. Rezultate izbora potvrđuje Općinsko vijeće. Predsjednik MZ je član savjeta MZ koji je dobio najviše glasova.
Općina Travnik	Skupština MZ i savjet MZ.	Građani, njihove organizacije i udruženja, Općinski načelnik te Općinsko vijeće	Građani na zboru građana.	Za člana Skupštine MZ i savjeta MZ može biti izabran svaki građanin koji je stalno nastanjen na području mjesne zajednice i ima biračko pravo.	Članovi Skupštine MZ biraju se na zborovima građana javnim glasanjem natpolovičnom većinom birača upisanih u birački spisak, a članove savjeta MZ bira Skupština MZ. Predsjednika savjeta MZ bira savjet MZ.
Grad Mostar	Nije regulisano Statutom Grada	Nije regulisano Statutom Grada	Nije regulisano Statutom Grada	Nije regulisano Statutom Grada	Nije regulisano Statutom Grada
Općina Hadžići	Predsjednik MZ i savjet MZ.	Pismena podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak, udruženja građana, Općinski načelnik/ca,	Općinsko vijeće	Za savjet MZ građani prisutni na zboru građana (pojedinačno ili grupno), organi političkih	Građani biraju savjet MZ putem zbora građana. Rezultate izbora potvrđuje Općinsko vijeće. Predsjednik MZ je član savjeta MZ koji je dobio najviše glasova.

		Općinsko vijeće i klubovi vijećnika.		stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice	
Općina Ilidža	Zbor građana i savjet mjesne zajednice.	Pismena podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak, udruženja građana, Općinski načelnik i općinski vijećnici.	Općinsko vijeće	Nije regulisano Statutom Općine	Članove savjeta MZ biraju građani neposrednim i tajnim glasanjem. Predsjednika i zamjenika predsjednika savjeta MZ bira savjet MZ na prvoj sjednici javnim glasanjem.
Opština Drvar	Savjet MZ i Zbor građana MZ.	Podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak putem zbora građana, udruženja građana, Opštinski načelnik i Opštinsko vijeće	Opštinsko vijeće	Nije regulisano Statutom Opštine	Članove savjeta MZ biraju građani javnim glasanjem na zboru građana. Predsjednika savjeta MZ bira savjet MZ.
Općina Bosansko Grahovo	Savjet MZ, Predsjednik savjeta MZ, sekretar MZ i zbor građana MZ.	Pismena podrška od najmanje 10% birača upisanih u birački spisak, udruženja građana, Općinski načelnik i općinski vijećnici.	Općinsko vijeće	Građani, organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području MZ.	Savjet MZ biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opšte biračko pravo neposrednim tajnim glasanjem. Predsjednik savjeta MZ je član savjeta MZ koji je dobio najviše glasova.

PREPORUKE

a) Opće preporuke

- Da Parlament Federacije BiH usvoji izmjene i dopune Zakona o principima lokalne samouprave Federacije BiH.⁷⁴ Izmjene i dopune bi prije svega trebale obuhvatiti detaljno regulisanje pitanja formiranja i funkcionisanja mjesne samouprave. Preciziranje naziva organa mjesne zajednice, način finansiranja mjesne zajednice, način podnošenja inicijative za formiranje mjesne zajednice, obavljanje administrativnih poslova mjesne zajednice i sl. samo su neka od pitanja koja trebaju biti obuhvaćena izmjenama i dopunama Zakona;
- Da Zavod za javnu upravu Federalnog ministarstva pravde putem promotivnih kampanja radi na podizanju svijesti građana o važnosti mjesne zajednice za razvoj lokalne samouprave ali i općenito za razvoj demokratskih procesa u Federaciji BiH i Bosne i Hercegovine;
- Da Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine u saradnji sa svojim partnerima (donatorima) i Zavodom za javnu upravu, putem promotivnih kampanja radi na podizanju svijesti građana o važnosti mjesne zajednice za razvoj lokalne samouprave ali i općenito za razvoj demokratskih procesa u Federaciji BiH i Bosne i Hercegovine;
- Da se putem promotivnih kampanja Zavoda za javnu upravu Federacije BiH, Saveza općina i gradova Federacije BiH i ostalih organizacija civilnog društva pitanje rada, funkcionisanja i važnosti mjesne samouprave podigne na javni nivo. Podizanje na javni nivo važnosti mjesne samouprave će povećati participaciju građana u mehanizmima participacije na lokalnom nivou i povećati izlaznost birača na izbore za organe mjesne zajednice;
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da jedinice lokalne samouprave na svojim zvaničnim internet stranicama konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica;
- Da jedinice lokalne samouprave u Federaciji BiH u skladu s finansijskim mogućnostima planiraju u svojim budžetima naknade članovima organa mjesnih zajednica (ako to do sada nije bila praksa). Naknada može biti simbolična ali je cilj da članovi organa mjesnih zajednica nadoknade troškove putovanja i dnevnice za dan kada se održava sjednica organa mjesne zajednice.

⁷⁴ Na 35. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održanoj 26. i 27. jula 2022. godine usvojen je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Potrebno je da ovaj prijedlog usvoji i Dom naroda Parlamenta Federacije BiH kako bi isti bio objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH" a nakon toga i stupio na snagu.

b.1) Preporuke za Općinu Bužim

- Da Općinsko vijeće inicira izmjenu člana 48. Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona.⁷⁵ Da organi mjesne zajednice, umjesto savjeta mjesne zajednice i predsjednika savjeta mjesne zajednice, budu savjet mjesne zajednice i zbor građana mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće dopuni član 71. Statuta Općine i doda novi stav 5. koji bi trebao da glasi: *„Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali“*.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 73. stav 1 Statuta Općine i onemogući organima političkih stranaka da predlažu kandidate za članove savjeta mjesne zajednice. Umjesto dosadašnjeg člana koji glasi: *„Prijedlog kandidata za člana Savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice vodeći računa da predloženi kandidati imaju prebivalište na području mjesne zajednice“*, novi član bi trebao da glasi: *„Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice vodeći računa da predloženi kandidati imaju prebivalište na području mjesne zajednice“*. Sa ovom odredbom izbori za članove savjeta mjesne zajednice su „mini“ lokalni izbori za organe jedinice lokalne samouprave. Izmjenama ove statutarne odredbe smanjuje se uticaj političkih partija na proces izbora članova savjeta mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 73. stav 4 koji glasi: *“Prilikom predlaganja i izbora članova Savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, te spolnu i teritorijalnu zastupljenost”*, a da umjesto gore navedenog novi član glasi: *“Ako se prilikom predlaganja kandidata za članove savjeta mjesne zajednice od strane ovlaštenih predlagača dostavi više od jednog kandidata, mora se voditi računa da prijedlog odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva i teritorijalnu zastupljenost”*.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 73. stav 2 Statuta Općine koji glasi: *„Ako građani podnesu prijedlog kandidata za članove Savjeta, prijedlog mora biti potpisan od najmanje pet % građana sa područja mjesne zajednice upisanih u centralni birački spisak“*. **Ova odredba je diskriminatorna** za građane koji individualno podnesu prijedlog kandidata za članove savjeta. Npr. Ako udruženja podnesu prijedlog kandidata za članove savjeta nisu dužni dostaviti potpis od najmanje 5% građana sa područja mjesne zajednice upisane u centralni birački spisak.

⁷⁵ Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona („Službene novine Unsko-sanskog kantona“, broj 8/11)

Prema Zakonu o udruženjima i fondacijama Federacije BiH, udruženje mogu osnovati najmanje tri fizičke odnosno pravne osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine, ili stranci stalno nastanjeni ili borave duže od jedne godine na teritoriju Federacije sami ili zajedno sa građanima Federacije.⁷⁶ Pojednostavljeno tri fizičke osobe mogu osnovati udruženje koje može uputiti prijedlog kandidata za članove savjeta mjesne zajednice, a od građana (individualno) se zahtjeva da prijedlog bude potpisan od najmanje 5% građana sa područja mjesne zajednice upisanih u centralni birački spisak.

Nova odredba treba da glasi: *“Prijedlog kandidata za članove savjeta mjesne zajednice, mora biti potpisan od najmanje 5% građana sa područja mjesne zajednice upisanih u centralni birački spisak”*.

- Da Općinsko vijeće izmjeni član 74. stav 2 Statuta Općine koji glasi: *“Raspodjela mandata za članove savjeta vrši se proporcionalno po broju glasova koji je dobila lista političke stranke, koalicije, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat”*. Nova odredba treba da glasi: *“Raspodjela mandata za članove savjeta vrši se proporcionalno po broju glasova koji je dobio kandidat”*.

Napomena: Funkcija predsjednika savjeta mjesne zajednice treba da ostane sa nadležnostima definisanim u Statutu Općine ali **da predsjednik savjeta mjesne zajednice nije organ mjesne zajednice**.

- Da Općinsko vijeće u Budžetu Općine u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Općine, planira sredstva za naknade predsjedniku i članovima savjeta mjesnih zajednica.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Bužim na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.
- Da Općina Bužim na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira.
- Da Općinska uprava svakoj od mjesnih zajednica na teritoriji Općine omogući zvaničnu e-mail adresu;
- Da Općinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

⁷⁶ Član 11. Zakona o udruženjima i fondacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj 45/02)

b.2) Preporuke za Općinu Velika Kladuša

- Da Općinsko vijeće inicira izmjenu člana 48. Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona.⁷⁷ Da organi mjesne zajednice, umjesto savjeta mjesne zajednice i predsjednika savjeta mjesne zajednice, budu savjet mjesne zajednice i zbor građana mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 83. stav 1. Statuta Općine Velika Kladuša i onemogući organe političkih stranaka da predlažu kandidate za članove savjeta mjesne zajednice. Umjesto dosadašnjeg člana koji glasi: „*Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice*“, novi član bi trebao da glasi: „*Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice*“. Sa ovom odredbom izbori za članove savjeta mjesne zajednice su „mini“ lokalni izbori za organe jedinice lokalne samouprave. Izmjenama ove statutarne odredbe smanjuje se uticaj političkih partija na proces izbora članova savjeta mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 83. stav 2. Statuta Općine Velika Kladuša koji glasi: „*Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva mjesne zajednice, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni*“, a da umjesto gore navedenog novi član glasi: „*Ako se prilikom predlaganja kandidata za članove savjeta mjesne zajednice od strane ovlaštenih predlagača dostavi više od jednog kandidata, mora se voditi računa da prijedlog odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva i teritorijalnu zastupljenost*“.
- Da Općinsko vijeće u Statutu Općine precizira teritorijalnu zastupljenost pojedinih naselja unutar mjesne zajednice u organima mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće dopuni član 83. Statuta Općine i doda novi stav 3. koji bi trebao da glasi: „*Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja*“.

Napomena: Funkcija predsjednik savjeta mjesne zajednice treba da ostane sa nadležnostima definisanim u Statutu Općine ali **da predsjednik savjeta mjesne zajednice nije organ mjesne zajednice**.

⁷⁷ Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona („Službene novine Unsko-sanskog kantona“, broj 8/11)

- Da Općinsko vijeće u Budžetu Općine u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Općine, planira sredstva za naknade predsjedniku i članovima savjeta mjesnih zajednica.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Velika Kladuša na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.
- Da Općina Velika Kladuša na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira.
- Da Općinska uprava svakoj od mjesnih zajednica na teritoriji općine omogući zvaničnu e-mail adresu;
- Da Općinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

b.3) Preporuke za Grad Lukavac

- Da Gradsko vijeće Lukavca podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Tuzlanskog kantona za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Tuzlanskog kantona u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Gradsko vijeće Lukavac izvrši izmjene i dopune člana 77. Statuta Grada Lukavca na način da umjesto postojećih organa mjesne zajednice (Vijeće mjesne zajednice i Predsjednik vijeća mjesne zajednice) organi mjesne zajednice budu savjet mjesne zajednice i zbor građana.
- Da Gradsko vijeće Lukavac izvrši izmjene i dopune Statuta Grada Lukavca na način da u odredbama Statuta kojima su regulisana pitanja mjesne samouprave doda novi član koji glasi: *“Prijedloge kandidata za članove savjeta mjesne zajednice (vijeća mjesne zajednice) mogu podnijeti građani, (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice. Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva mjesne zajednice. Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Gradskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Gradskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Gradsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja“.*

Usvajanjem gore navedene odredbe došlo bi do brisanja člana 79. stav 4. Statuta Grada je bi isti postao nepotreban i u koliziji sa gore usvojenim odredbama.

- Da Gradsko vijeće u Budžetu Grada u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Grada, planira sredstva za naknade predsjedniku i članovima savjeta mjesnih zajednica.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Grad Lukavac na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.
- Da Gradska uprava svakoj od mjesnih zajednica na teritoriji Grada omogući zvaničnu e-mail adresu;
- Da Gradsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji gradske uprave na način da se u okviru gradske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

b.4) Preporuke za Općinu Kalesija

- Da Općinsko vijeće Kalesija podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Tuzlanskog kantona za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Tuzlanskog kantona u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Općinsko vijeće Kalesija izmjeni član 112. Statuta Općine i da se umjesto postojeća tri organa mjesne zajednice (Vijeće mjesne zajednice, Predsjednik mjesne zajednice i Zbor građana) broj organa mjesne zajednice smanji na dva i to savjet mjesne zajednice i zbor građana mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće Kalesija izmjeni član 118. Statuta Općine jer prema trenutnoj statutarnoj odredbi građani nemaju aktivno i pasivno biračko pravo tj. pravo da biraju i budu birani u Vijeće mjesne zajednice. Propis onemogućava neposredne demokratske izbore za Vijeće mjesne zajednice. Na ovaj način građani su diskriminirani jer su lišeni svog ljudskog prava koje imaju kao stanovnici nastanjeni na određenoj teritoriji (mjesnoj zajednici). Prema ovom članu Statuta umjesto građana politički subjekti na osnovu posljednjih rezultata za Općinsko vijeće predlažu a Općinski načelnik utvrđuje liste kandidata za vijeće mjesne zajednice koje sadrže po jednog kandidata za svako mjesto koje pripada političkom subjektu pri čemu se voditi računa o teritorijalnoj zastupljenosti i približnoj nacionalnoj strukturi stanovništva i ravnopravnosti spolova predloženih kandidata. Raspodjela mjesta u vijeću mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku raspodjele mandata prema Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine što smatramo potpuno neadekvatnim.

Novi član treba da glasi: „Članove savjeta mjesne zajednice biraju građani koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice, neposrednim i tajnim glasanjem na način i po postupku utvrđenim ovim statutom i statutom mjesne zajednice, na mandatni period od četiri godine. Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice. Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice (Vijeća mjesne zajednice) ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja“.

- Da Općinsko vijeće u Budžetu Općine u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Općine, planira sredstva za naknade predsjedniku i članovima savjeta mjesnih zajednica.

- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Kalesija na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.
- Da Općina Kalesija na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira.
- Da Općinska uprava svakoj od mjesnih zajednica na teritoriji općine omogući zvaničnu e-mail adresu;
- Da Općinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

b.5) Preporuke za Općinu Kakanj

- Da Općinsko vijeće podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Zeničko-dobojskog kantona za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Zeničko-dobojskog kantona u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 66. Statuta Općine na način da se umjesto postojećih organa mjesne zajednice (savjet mjesne zajednice i predsjednik mjesne zajednice) definiše da su organi mjesne zajednice savjet mjesne zajednice i zbor građana mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 73. Statuta Općine na način da umjesto sadašnjeg člana koji glasi: *„Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice. Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, te da spolovi budu ravnomjerno zastupljeni“*, novi član glasi: *„Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice. Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja“*.
- Da jedan član u Statutu Općine glasi: *„Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva mjesne zajednice“*.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Kakanj na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.
- Da Općina Kakanj na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira;
- Da Općinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

b.6) Preporuke za Općinu Travnik

- Da Općinsko vijeće podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Srednjobosanskog kantona za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Srednjobosanskog kantona u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Općinsko vijeće uskladi Statut Općine Travnik sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- Da Općinsko vijeće u Statutu Općine Travnik reguliše sva pitanja bitna za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica na teritoriji općine Travnik a posebno sadržaj odluke o osnivanju mjesne zajednice, nadležnosti mjesne zajednice, procedura iniciranja osnivanja mjesne zajednice, pravni status mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, sredstva za rad mjesne zajednice i nadzor nad radom mjesne zajednice.
- Da se u Statutu Općine precizno navedu organi mjesne zajednice s tim da obavezni organi mjesne zajednice budu zbor građana mjesne zajednice i savjet mjesne zajednice.
- Da se Statutom Općine precizira da je savjet mjesne zajednice organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice. Da savjet mjesne zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju opšte biračko pravo neposrednim tajnim glasanjem na period od 4 (četiri) godine.
- Da se Statutom Općine precizira da prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice s napomenom da prijedlog kandidata ne mogu uputiti organi političkih stranaka.
- Da kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. U takvoj situaciji Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali.
- Da se na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja.
- Da Općinsko vijeće u Budžetu Općine u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Općine, planira sredstva za naknade predsjedniku i članovima savjeta mjesnih zajednica.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Travnik na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.

- Da Općina Travnik na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira;
- Da Općinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

b.7) Preporuke za Grad Mostar

- Da Gradsko vijeće Grada Mostara podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Hercegovačko-neretvanskog kantona za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Hercegovačko-neretvanskog kantona u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Gradsko vijeće Grada Mostara izvrši dopune Statuta Grada Mostara sa poglavljem o mjesnoj samouprava a u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ovo poglavlje treba obuhvatiti sva pitanja bitna za osnivanje i funkcionisanje mjesne samouprave u Gradu Mostaru a posebno odredbe o: osnivanju mjesnih zajednica, načinu podnošenja inicijative za osnivanje mjesne zajednice, sadržaju inicijative za osnivanje mjesne zajednice, pravnom status mjesne zajednice, registaru mjesnih zajednica, sadržaju statuta mjesne zajednice, obliku pečata mjesne zajednice, organima mjesne zajednice, strukturi i načinu izbora organa mjesne zajednice, finansiranju mjesne zajednice i nadzor nad radom organa mjesne zajednice.
- Da se u skladu sa izvršenim dopunama Statuta Grada Mostara izvrši izbor za organe mjesnih zajednica.

b.8) Preporuke za Općinu Hadžići

- Da Općinsko vijeće podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 71. Statuta Općine na način da se brišu stavovi 2. i 3. ovog člana.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 73. Statuta Općine kako bi se onemogućilo organima političkih stranaka da predlažu kandidate za članove savjeta mjesne zajednice. Umjesto dosadašnjeg člana koji glasi: *„Prijedlog kandidata za člana Savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti građani prisutni na zboru građana (pojedinačno ili grupno), organi političkih partija, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice“*, a novi član bi trebao da glasi: *„Prijedlog kandidata za člana Savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice. Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. U takvoj situaciji Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja“*.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 66. Statuta Općine na način da se umjesto postojećih organa mjesne zajednice (savjet mjesne zajednice i predsjednik mjesne zajednice) definiše da su organi mjesne zajednice savjet mjesne zajednice i zbor građana mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće u Budžetu Općine u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Općine, planira sredstva za naknade članovima savjeta mjesnih zajednica.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Hadžići na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.
- Da Općina Hadžići na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira.
- Da Općinska uprava svakoj od mjesnih zajednica na teritoriji Općine omogući zvaničnu e-mail adresu;
- Da Općinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

b.9) Preporuke za Općinu Ilidža

- Da Općinsko vijeće podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Općinsko vijeće dopuni član 70. Statuta Općine na način da se novim stavom 3. precizira ko može predložiti kandidate za članove savjeta mjesne zajednice. Sadašnji stavovi 3. i 4. postali bi stavovi 4. i 5. Napominjemo da pravo predlaganja kandidata za članove savjeta mjesne zajednice ne trebaju imati politički subjekti (političke partije) odnosno ogranci političkih subjekata.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 70. stav 2. Statuta Općine na način da umjesto sadašnjeg stava koji glasi: *„Prilikom predlaganja kandidata za članove savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa o ravnomjernoj zastupljenosti svakog naselja na području mjesne zajednice kao i da prijedlozi kandidata odražavaju nacionalnu strukturu stanovništva mjesne zajednice, mladih, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni, u skladu sa zakonom”*, novi stav glasi: *„Prilikom predlaganja kandidata za članove savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa o ravnomjernoj zastupljenosti svakog naselja na području mjesne zajednice, kao i da prijedlozi kandidata odražavaju nacionalnu strukturu stanovništva mjesne zajednice i mladih. Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja“*.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Ilidža na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.
- Da Općina Ilidža na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira.

b.10) Preporuke za Opštinu Drvar

- Da Opštinsko vijeće podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Hercegbosanskog kantona / Kantona 10, za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Hercegbosanskog kantona, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
- Da Opštinsko vijeće izmjeni član 100. stav 1. Statuta Opštine koji glasi: „*Član Savjeta mjesne zajednice je predstavnik građana mjesnog područja izabran na zboru građana javnim glasanjem, na mandatni period od četiri godine*”, se izmjeni tako da novi član glasi: „*Članove savjeta mjesne zajednice biraju građani koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice, neposrednim i tajnim glasanjem na način i po postupku utvrđenim ovim statutom i statutom mjesne zajednice, na mandatni period od četiri godine.*”

Ova praksa je nedovoljno transparentna, otvara prostor za manipulaciju i politički uticaj posebno uzimajući u obzir činjenicu da Statutom Opštine nije propisan minimalan broj građana mjesne zajednice koji trebaju biti prisutni na zboru građana prilikom izbora članova savjeta mjesne zajednice. Npr. ako zboru građana mjesne zajednice prisustvuje 50 građana, 26. građana može izabrati članove savjeta mjesne zajednice što savjetu mjesne zajednice daje legalitet, ali upitan je njihov legitimitet.

- Da Opštinsko vijeće izmjeni Statut Opštine na način da se iz Statuta briše član 100. stav 2.
- Da Opštinsko vijeće izmjeni član 100. stav 6. Statuta Opštine koji glasi: „*Prilikom izbora članova Savjeta mjesne zajednice mora se osigurati srazmjerna zastupljenost članova mjesne zajednice prema broju birača u pojedinom naselju ili dijelu naselja, vodeći računa i o ravnopravnoj zastupljenosti polova.*” Novi stav treba da glasi: „*Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Opštinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Opštinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Opštinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja.*”
- Da se u statutu Opštine definiše da pravo predlaganja kandidata/kandidatkinja za člana savjeta mjesne zajednice imaju građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području na području mjesne zajednice.
- Da Opštinsko vijeće u Budžetu Opštine u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Opštine, planira sredstva za naknade predsjedniku i članovima savjeta mjesnih zajednica.
- S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Opština Drvar na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.

- Da Opština Drvar na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira.
- Da Opštinska uprava svakoj od mjesnih zajednica na teritoriji opštine omogući zvaničnu e-mail adresu;
- Da Opštinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

b.11) Preporuke za Općinu Bosansko Grahovo

- Da Općinsko vijeće podnese inicijativu prema Vladi i Skupštini Hercegbosanskog kantona / Kantona 10, za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi Hercegbosanskog kantona, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine.
 - Da Općinsko vijeće izmjeni člana 66. Statuta Općine⁷⁸ na način da se umjesto postojećih organa mjesne zajednice (savjet mjesne zajednice, predsjednik savjeta mjesne zajednice, sekretar mjesne zajednice i zbor građana mjesne zajednice) normira da su organi mjesne zajednice savjet mjesne zajednice i zbor građana mjesne zajednice. Napominjemo da predsjednik savjeta mjesne zajednice treba da postoji s tim da više nema status organa mjesne zajednice.
 - Da Općinsko vijeće izmjeni član 73. Statuta Općine i onemogući organe političkih stranaka da predlažu kandidate za članove savjeta mjesne zajednice. Umjesto dosadašnjeg člana koji glasi: *„Prijedlog kandidata za člana Savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno) - organi političkih stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice u skladu sa Pravilima Mjesne zajednice. Novi član bi trebao da glasi: „Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti građani (pojedinačno), privredni subjekti i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice vodeći računa da predloženi kandidati imaju prebivalište na području mjesne zajednice. Kandidatske liste za članove savjeta mjesne zajednice ovjerava nadležna komisija/tijelo Općinskog vijeća za provođenje izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Kandidatska lista će biti ovjerena ako pored drugih propisanih uslova na istoj bude minimalno 1/3 kandidata manje zastupljenog spola. Ako kandidatska lista ne bude ovjerena izbori za članove savjeta mjesne zajednice neće biti održani u roku koji je definisan odlukom Općinskog vijeća o održavanju izbora za članove savjeta mjesne zajednice. Općinsko vijeće je dužno u roku od tri mjeseca raspisati ponovne izbore za članove savjeta mjesnih zajednica u onim mjesnim zajednicama gdje se izbori nisu održali. Na kandidatskoj listi za članove savjeta mjesne zajednice nalaze se **samo** prezimena i imena kandidata/kandidatkinja za savjet mjesne zajednice poredana po abecednom redu prezimena kandidata/kandidatkinja“.*
- Izmjenama ove statutarne odredbe smanjuje se uticaj političkih partija na proces izbora članova savjeta mjesne zajednice.
- Da Općinsko vijeće izmjeni član 82. Statuta Općine na način da briše stav 1. ovog člana koji glasi: *„Funkcija predsjednika i članova Savjeta mjesne zajednice su počasne“.*
 - Da Općinsko vijeće u Budžetu Općine u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima Općine, planira sredstva za naknade predsjedniku i članovima savjeta mjesnih zajednica.
 - S ciljem povećanja javnosti i transparentnosti rada organa mjesnih zajednica, da Općina Bosansko Grahovo na svojoj zvaničnoj internet stranici konstantno i blagovremeno objavljuje informacije o radu organa mjesnih zajednica.

⁷⁸ Statut Općine Bosansko Grahovo, „Službeni glasnik Općine Bosansko Grahovo“, broj 21/07

- Da Općina Bosansko Grahovo na svojoj zvaničnoj internet stranici objavi kontakt informacije svih članova organa mjesnih zajednica i da iste blagovremeno ažurira.
- Da Općinska uprava svakoj od mjesnih zajednica na teritoriji Općine omogući zvaničnu e-mail adresu;
- Da Općinsko vijeće izvrši izmjene i dopune Odluke o organizaciji općinske uprave na način da se u okviru općinske uprave uspostavi posebna služba ili odsjek za mjesne zajednice.

DODATCI

a) Ispunjene ankete mjesnih zajednica

ANKETA

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Općina Bužim
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICA	Zaradostovo
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. Zbor građana, Savjet MZ, Vijeće MZ i sl.)	Savjet MZ
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	2018
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	Ne
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	7
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	7
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	0
10.	PREDSEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	a) Muškarac b) Žena

ANKETA

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Općina Velika Kladuša
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Bosanska Bojna
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	Savjet mjesne zajednice
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	5.10.2017. godine
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 (četiri) godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	NE
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	5 članova savjeta mjesne zajednice
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	5 članova savjeta mjesne zajednice
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	/
10.	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	Muškarac

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Grad Lukavac
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Bokavići
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	Vijeće mjesne zajednice
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	13.02.2021. godine
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 (četiri) godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	NE
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	9 članova vijeća mjesne zajednice
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	8 članova vijeća mjesne zajednice
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	1 član vijeća mjesna zajednice
10.	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	Muškarac

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Općina Kalesija
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICA	Mjesna zajednica Rainci Gornji
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	Vijeće mjesne zajednice
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	29.04.2021. godine
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 (četiri) godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	NE
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	11 članova vijeća mjesne zajednice
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	11 članova vijeća mjesne zajednice
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	-
10.	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	<u>Muškarac</u>

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Općina Travnik
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Centar
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	Zbor građana, savjet MZ, skupština MZ
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	12.04.2006.
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	Dvije godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	NE
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	11 članova Savjeta MZ "Centar"
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	7 članova Savjeta MZ "Centar" su muškog spola
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	4 člana Savjeta MZ "Centar" su ženskog spola
10.	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	Muškarac

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Općina Kakanj
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Bijele vode
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	Savjet MZ
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	/
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	DA
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	3 člana Savjeta MZ "Centar"
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	3 člana Savjeta MZ "Centar" su muškog spola
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	/
10.	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	Muškarac

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Općina Hadžići
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Donji Hadžići
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	Savjet mjesne zajednice
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	15.11.2021. godine
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 (četiri) godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	DA, i to isključivo Predsjednik mjesne zajednice, dok ostali članovi savjeta ne primaju naknadu
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	5 članova savjeta mjesne zajednice
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	5 članova savjeta mjesne zajednice
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	/
10.	PREDSEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	Muškarac

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Općina Ilidža
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Hrasnica I
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. Zbor građana, Savjet MZ, Vijeće MZ i sl.)	Zbor građana i savjet mjesne zajednice
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	17.07.2021. godine
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	DA tromjesečno
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	9 članova savjeta mjesne zajednice
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	8 članova savjeta mjesne zajednice
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	1 član savjeta mjesne zajednice
10.	PREDSEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	Muškarac

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Opština Drvar
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Drvar Selo
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	Zbor građana i Savjet mjesne zajednice
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	20.06.2002. godine
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 (četiri) godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	Ne
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	7 članova savjeta mjesne zajednice
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	4 člana savjeta mjesne zajednice
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	3 člana savjeta mjesne zajednice
11.	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	Muškarac

1.	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	Opština Bosansko Grahovo
2.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	Mjesna zajednica Grahovo
3.	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. Zbor građana, Savjet MZ, Vijeće MZ i sl.)	Savjet MZ, zbor građana MZ
4.	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	18.01.2022
5.	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	4 godine
6.	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	NE
7.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	7 članova savjeta mjesne zajednice
8.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	3 člana savjeta mjesne zajednice
9.	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	4 člana savjeta mjesne zajednice
10.	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE: a	Muškarac

Šalje: **Nihad Čolakhodžić** <colakhodzicnihad@gmail.com>

Date: čet, 1. sep 2022. 11:19

Subject: Re: Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini

To: Muamer Hodžić <muameroc@gmail.com>

Poštovani

Shodno vezaanom anketiranju nisam u mogućnosti popuniti trenutnu anketu jer Mjesne zajednice na području Mostara nisu defenisane statutom Grada. Za sve dodatne informavije kordinator za M.Z gosp. Damir Knezović 063/312/647

Srdačan pozdrav

Čolakhodžić Nihad

b) Obrazac ankete

Dobar dan,

Zovem se Muamer Hodžić, konsultant sam Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine na izradi analize trenutnog regulatornog statusa mjesnih zajednica u partnerskim jedinicama lokalne samouprave i izradi preporuke za poboljšanje i/ili prilagođavanje zakonodavnog okvira rodno osjetljivim modelima vizije mjesnih zajednica u okviru projekta ***Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini***.

Partnerske jedinice lokalne samouprave obuhvaćene ovom analizom su: Općina Hadžići, Općina Drvar, Općina Bosansko Grahovo, Općina Bužim, Grad Mostar, Grad Lukavac, Općina Kakanj, Općina Ilidža, Općina Kalesija, Općina Travnik i Općina Velika Kladuša.

Da bi gore navedenu analizu uradio valjano, kreirao sam anketni upitnik koji se nalazi u prilogu ovog dopisa.

Rezultati dobiveni anketom će biti isključivo korišteni za izradu analize i bit će javno publikovani a sve s krajnjim ciljem daljeg razvoja mjesne samouprave u Federaciji BiH.

Napominjemo da je vaša mjesna zajednica slučajnim uzorkom izabrana kao jedina mjesna zajednica iz vaše jedinice lokalne samouprave.

Ljubazno vas molim da anketu popunite, potpišete i pošaljete na e-mail adresu muameroc@gmail.com najkasnije do 01.09.2022. godine.

Unaprijed vam se zahvaljujem na akademskoj pomoći.

S poštovanjem,

Konsultant

Dr.sci Muamer Hodžić

ANKETA

c)	NAZIV JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U KOJOJ SE NALAZI MJESNA ZAJEDNICA	
d)	NAZIV MJESNE ZAJEDNICA	
e)	NAVEDITE ORGANE VAŠE MJESNE ZAJEDNICE (npr. zbor građana, savjet MZ, vijeće MZ i sl.)	
f)	DATUM I GODINA KONSTITUISANJA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	
g)	DUŽINA MANDATA ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	
h)	PRIMAJU LI ČLANOVI SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE NOVČANU NADOKNADU ZA RAD U SAVJETU MJESNE ZAJEDNICE	
i)	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE	
j)	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE MUŠKOG SPOLA	
k)	BROJ ČLANOVA SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE ŽENSKOG SPOLA	
l)	PREDSJEDNIK SAVJETA/VIJEĆA MJESNE ZAJEDNICE JE:	a) Muškarac b) Žena